

ÉLETTÜNK

XI. évfolyam 12. szám (11. Jahrg. Nr. 12)

Az európai magyar katolikusok lapja

1979 december

DR. BÁCSVÁRY RÓBERT:

Testvéremnek, a Karácsony békéjét keresőnek

Karácsony a béke ünnepe! — mondják az emberek. Vajon több-e ez mint csak valami szép szólam? Van-e valami köze a valósághoz, amit megtapasztalsz, átélisz?

Van-e ebben a világban, van-e a Te kis világodban, környezetekben — béke? — A béke a lelkedben élő harmónia, az emberek közti béke pedig az együttélésnek igazságra és szeretetre felépült alapja... De nem tapasztalod-e magad is, mint igyekszik a történelemben és a Te kis életedben működő gonoszság ezt a békét aláásni, szétrombolni és elvenni? Tudom, hogy mögötted is — közös osztályrészünk — az élet sok-sok fordulója áll, tele fájó emlékekkel, csalódással, önmagadért, szeretteidért való aggódással és félelemmel a valahonnan rádleselkedő gonosztól...

Hol találod tehát békét ennyi támadó elemmel szemben? — Ha körül nézel „a mi kis városunkban“, ahogy az író Thornton Wilder az emberiség kicsinyé zsu-gorodott világát nevezi, — akkor magad is újból és újból tapasztalod: itt sem más a helyzet. A világ tele van kaotikus göcökkel, amelyek lényegében veszélyeztetik a békét.

Ha zaklatott lélekkel és fájó fejjel keresed magadban a kivezető utat, lehet hogy rádöbbensz a gonoszság mögött rejlő valóságra és összekulcsolod a kezéd és imádkozni kezded, mert érzed a magad elégtelenségét és egy dialógus szükségességét az Úristennel. És nem fűződ-e a teljes káosz és tanácstalanság óráiban a Miatyánk kéréseihez külön hangsúllyal az utolsó kérést is: „De szabadíts meg a gonosztól!“

Vigyázz! Mert a gonosz az embert éppen akkor viszi kísértésbe, amikor a lélek mélyén félelmet ébreszt! Ez a félelem ugyanis kihúzza a lábad alól a talajt azáltal, hogy hamis magatartást: alkalmazkodást, gyáva meghunyászkodást sugall és saját éned föláldozásához vezet. A vége pedig önmagad teljes kiszolgáltatottsága az erőszaknak és a féktelen indulatnak. Tehát, nem kivezető út a félelem a problémáidból, hanem kátyú...

A Miatyánk utolsó kérése: „Szabadíts meg a gonosztól“, a kivezető út a szörnyű dilemmáidból; megragadhatja velünk azt az erős atyai kezet, amely egyedül tud megszabadítani a gonoszság nyomasztó társulásától: a Mennyei Atyánk kezét.

Testvér! Csak így őrizheted meg a lelkiismereted és lelked nyugalmát! Ez az egyedüli lelki alapállás az Úrjövét, Adventet előtt. És a Te életedben is, mint minden ember életében, el kell jönnie az Adventnek, az Úr eljövetele idejének. Az Úr útját Neked is elő kell készítened Testvér, önmagadban és a környezetekben. Mert különben nem érheted meg az Örök Karácsony szent ígérését: „Ha Krisztus meg is született Betlehemben, de nem

a Te szívedben, úgy mindörökké el vagy veszve!“ (Angelus Silesius.)

Advent után, a Karácsony, az Úr születése a megváltás ígérétének a beteljesedése: „A nép, mely sötétségben jár, nagy fényességet lát... mert Gyermekek születnek, Fiú adatik nekünk... így fogják hívni: „A Béke Fejedelme“... — Akkor majd együtt lakik a farkas a báránnyal,

Ott, ahol népek és egyes emberek között nem él ennek a testvériségnek a szelleme, nem is állhat elő semminemű lelki egység. Következésképp semmiféle építő jellegű emberi tevékenység. Csak az igazán testvéri beállítottságú emberek tudnak egymással békén élni, közösen gazdálkodva és megosztva egymással az Atya közös javait.

KRISZTUS SZÜLETÉSE

Mödlingi mézeskalács-minta a 18. századból
(Bécsi Néprajzi Múzeum)

a párdúc együtt tanyázik a gödölyével... sehol nem ártnak, sem nem pusztítanak... mert a föld tele lesz az Úr ismeretével“ (Is 9, 11). Az örökös harcban álló ember számára, aki a másikban szabadságának béklyóját, érdekeinek az ellenlábását látja, így köszönt be egy új élet korszaka...

A „világ“ békéje azonban nem ez! Az önzésre beállított, „autonóm“ evilági ember nem ismeri ezt a békét. Az evilági bölcsesség csak örök taktikázást, diplomáciai játékot, időnyerést titkos fegyverek előkészítésére és a végső leszámolásra, ért béke alatt. Ezzel szemben, Betlehem üzenete egészen más és mindig forradalmian új, mert minden emberi gyűlölet és gonoszság radikális felszámolását jelenti: Az Isten Fia lett az ember testvére, hogy istenfiúságunk tudatára ébredjünk mi is, és így megtalálhassuk az ismeretlen emberben is a testvért!

Bethlehem szellemében csak azok az igazán békeszeretők, akik Krisztus erejében legyőzték önmagukban a béke legnagyobb akadályát: az emberi önzést és a hazugság lelkét s így Krisztusi értelemben új emberré lettek. Bennük a szeretet dolog szolgálni, mint uralkodni, nagyobb dolog megegyezni tudni, mint minden áron győzni. És ezt a békét viszik ki és adják tovább a világnak: Ők az irodák, a gyárak légkörében, a pályaudvarok lár-májában, az iskolák zibongása közt, a családi otthonok falai közt is, a békét élik és árasztják ki maguk körül. Az összeütközések túlfűtött hevében is a megértés, a szeretet és a családi meleg tűzhelyeit élesztik a téli éjszakákban, mert a Béke Királya, Krisztus, követségében járnak.

Ez a krisztusi béke nem megalkuvás, nem puhaság, hanem csendes, szívós

Megváltótok született

Lukács 2, 8—20

És jártak amoda rideg pásztorok, akik mindég a mezőn tanyáznak, s ébren vigyázták nyájukat akkor éjjel is. De az Úr angyala hirtelen elébük állt és az Úr dicsősége csupa fényvel ragyogta be őket. A szívüket pedig nagy félelem vette meg. Az angyal azonban így szólt hozzájuk: „Ne féljete, mert jó hírt hozok, nagy öröm híret, mely mindenkié. Megváltótok született ma Dávid városában: az Úr-Krisztus. Ismertető jegye, íme, ez: találtak egy újszülött kisdedet, pólýába van csavarva és jászolban nyugszik“. S az angyalt égi seregek rajzolták körül, s az Istent ily szavakkal dicsérte mind:

„Dicsőség odafönt az Istennek és béke lent a földön a visszafogadott embernek.“

Aztán, hogy az angyalok az égbe visszatértek, a pásztorok egymást biztatták: „Térüljünk csak mi is Betlehem felé, hadd lássuk, miként lett meg az a szó, melyet az Úr az imént tudtunkra adott.“ És nagy sietve útnak eredve hamarosan megtalálták Máriát, Józsefet, s a jászolba fektetett picinyke gyermeket. És mindent jól szemügyre véve és ráismerve az Igére, maguk is töviről hegyire elmesélték, ami a kisdedről még mindig a fülükön csengett s aki csak hallotta, ámulattal csüngött a pásztorok szaván. Mária meg éppen egy szót el nem mulasztva, a szíve mélyén fontolgatta mindezt. A pásztorok hazatérőben dicsérték és áldották az Istent, hogy nemcsak hallhatták, hanem színről-színre meg is láthatták ami nekik mondatott.

(Bikich Gábor készülő Szentírás fordításából.)

belső erő, amely egyedül képes hosszú távra legyőzni magunkban és a világban a rosszat. Ez a béketűrés soha nem egyezkedik az igazságtalansággal, a hazugsággal és a gyűlölettel. Assisi Szent Ferenc-cel imádkozunk ezért az erőért:

„Uram, tégy engem békéd eszközévé, Add, hogy ott, ahol gyűlölet uralkodik, Oda szeretetet hozzak, Oda, ahol becsületsértés történt, Megbocsájtást vigyek...“

(Assisi Szent Ferenc)

Az Életünk
minden
olvasójának
kegyelemteljes
boldog
Karácsonyt
kíván
a Szerkesztőség

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP:

A pápa tanítása (2.)

II. János-Pál a papokhoz intézett nagyesütrőlki levelének teológiai kiértékelése

Érthető, hogy a pápa minden jelenlegi téveszmével szemben a szentmise áldozati jellegét hangsúlyozza. Így enciklikájában a következőket mondja: „E szentségben Krisztus akarataiból állandóan megújul az áldozat misztériuma, azé az áldozat, amelyet maga saját önátadása által a kereszt oltárán bemutatott”. Majd így folytatja: „Nem szabad e valóban legszentebb szentséget azért, hogy gondolkodásunk, életünk és cselekvésünk módjára fogjuk fel, a teljes és lényeges dimenziójától megfosztanunk. Ez a szentség egyben áldozat, közösség és jelenlét. S bár igaz, hogy Krisztus tanítványai és tanúi sorában az eukarisztia emberi testvériségünk legmélyebb megnyilatkozása és ünneplése volt mindig s annak is kell maradnia, nem szabad, hogy csak alkalmul szolgáljon ezen testvériség megnyilatkozására.”

II. János-Pál a papi áldozatkésztség szükségességét még egy másik képpel is próbálja érzékeltetni, a jópásztor képével. E képnek az is az előnye, hogy biblikusabb és konkrétabb. Minthogy mi különleges módon részesülünk Krisztus papságában, aki a jó pásztor volt, nekünk is jópásztoroknak kell lennünk, akiknek oly nagy az áldozatkésztségük, hogy akár életüket is adják a juhokért. „Hála a papi karakternek – mondja a pápa – a lelkipásztor karizmájában részesültök, ami Krisztussal, a jópásztorral való különleges hasonlatosságnak a jele. Noha embertársaink üdvének a gondja Isten népe minden egyes tagjának a kötelessége... mégis töletek, papoktól sokkal nagyobb gondoskodást és mégis határozottabb latbavetést lehet elvárni, amely minden egyes laikuson túltesz; és ez azért van így, mert Jézus Krisztus papságában való részvételek, az ő részvételüktől lényegesen és nemcsak fokozat szerint különbözik”.

E lelkipásztori hivatásunkat nem szabad emberi megfontolással elhomályosítanunk, pl. arra hivatkozva, hogy a világhoz alkalmazkodnunk kell. Az Egyház szent lelkipásztorai is alkalmazkodtak korukhoz, amennyiben mindig koruk problémáira az evangélium választ adták. „A mi életünkben és papi tevékenységünkben sem találhatunk más szabályt, ami a világhoz való alkalmazkodást illeti, mint az említett. Minden kétséget kizáróan nem lehet azokat a kísérleteket és törekvéseket helyes alkalmazkodásnak tekintenünk, amelyek a papi élet laicizálására irányulnak”. „Azok, akik azt követelik, hogy a pap élete „laikus” legyen, s akik örömmel köszöntik, ha az ilyen változásnak különféle jeleit látják, a papot bizonyára cserben hagyják, ha ennek a kísértésnek engedne. Akkor ugyanis megszűnnék keresettek és népszerűek lenni.” II. János-Pál a múlt év novemberében a római klerushoz intézett beszédére utal, amikor a következőket mondta: „Ne képzeljük, hogy az evangéliumot akkor szolgáljuk, ha papi karizmánkat a világ-problémák gazdag területe iránti túlzott érdeklődéssel „felhívjuk”; ha életünk és cselekvésünk stílusát elvilágiasítjuk; ha papi hivatásunknak még a külső jeleit is eltöröljük. Kell, hogy egyedülálló hivatásunk értelmét megőrizzük, és e különlegességnek még a ruházatunkban is meg kell nyilatkoznia. Ne szégyenkezzünk miatta. Igaz, hogy a világban élünk, de nem a világ-

ból valók vagyunk”. (L'Osservatore Romano, 1978 november 10.)

Amit a pápa a cölibátusról mond, az is ezzel kapcsolatos. Nem arról van szó, hogy a papságot szükségképpen a cölibátushoz kell kötni. Nem is arról, hogy a családi életet vagy a nemiséget leértékelnénk. Azonban a latin Egyház, évszázados hagyománya alapján, megkívánja és továbbra is meg fogja kívánni, hogy a pap a mennyek országáért le tudjon mondani a házasságról. A nőtlenség nemcsak eszkatologikus jelentősége van, amennyiben az örökkévalóság nőtlenségét előrejelzi, hanem szociális jelentőséggel is rendelkezik: a pap épp a nőtlenség által lesz olyan emberré, aki egészen és maradéktalanul másokért van, akinek minden törekvése arra irányulhat, hogy mások lelkének atyja sőt anyja legyen. A latin Egyház tehát csak azokat hívja meg papjai sorába, akik a nőtlenség karizmájával rendelkeznek. S a fiatal papnövendékek e kötelezettségük tudatában vállalják a papságot. Azáltal hogy ígéretüknek megfelelően élnek, nemcsak lelkiismereti kötelességüknek tesznek eleget, hanem adott szavukat állva, emberi karakterükben is megérettnek. A híveknek joguk van, hogy a papnál az adott szóhoz való hűséget tapasztalhassák, hogy maguk is hűségesek lehessenek halálukig az adott szóhoz. Így lesz a pap mások számára világos jellé és érthető tanúságtétellé. S bár az Egyház fájlatja a papi hivatások csökkenését, mégis fenntartja a cölibátus kötelezettségét, mert így „megvallja egyben Mesterébe, Megváltójába és Völegényébe vetett hitét és iránta való bizalmát is kimutatja, hisz ő az „aratás ura” és a „kegyelmi ajándék kiosztója” (Mt. 9, 38, 1 Kor 7, 7).

Érthető, hogy a pápának főképpen a cölibátusra vonatkozó tanítása ellenkezést váltott ki azok részéről, akik a jelenlegi hivatáskrizist ürügyül használják fel arra, hogy a papok nőülését követeljék. Ez valóban csak ürügy. Nemrég egy francia napilapban egy protestáns pásztor tollából cikk jelent meg, amely kimutatja, hogy az ő egyházában a hivatások száma ijesztő módon csökkent, pedig a protestáns pásztorok nőülhetnek. A hivatáskrizist inkább a hit megfoghatóságával, mint a papi cölibátus nehézségével kell magyaráznunk!

Nem tudok itt kitérni mindarra a praktikus jellegű útmutatásra, melyet a pápa levelében ad. Nem tudom elmondani mindazt, amit a cölibátusról mond: hogy mily realisztikusan fogja fel a cölibátus nehézségeit, és hogy e nehézségek orvoslását nem a felmentés jogi aktusában látja, hanem az imában és az állandó megtérésben. Nem idézhetem szavait, melyekkel a papokat Mária oltalmába ajánlja, aki Krisztusnak és az Egyháznak az anyja és akiben a lelki anyaságnak örök példaképét kell látnunk.

Az eddig tett utalások a pápa aszkétikus és misztikus tanítására is elegendők, hogy felismerjük: minden, amit a pap kötelezettségeiről mond, szorosán összefügg azzal, amit a papság dogmatikai alapjának nevezünk. Krisztus különlegesebb és teljesebb mértékben részéssíti a szolgálati papokat papi hatalmában, hogy ezt Egyháza javára fordítsák és a lelkek üdvét szolgálják. E különleges meghívásnak, mely Krisztus kivá-

lasztó szeretetéből ered, csak akkor tudnak megfelelni, ha jópásztori lelkületét, nevezetesen a lelkek szolgálatában való önátadását és áldozatkésztségét utánozzák. Erre viszont csak mesterük iránti személyes szeretetük képesíti őket, amely a Szentléleknek a legnagyobb kegyelme.

A pápa nagyon is tudatában van annak, hogy a zsinat utáni időben egy egészen más, az Egyház évezredek hagyományával ellentétes papi ideológia terjedt el egyházi körökben. Gyászos következményei máris mutatkoznak. Egyesek nyíltan kijelentették, hogy egy új papi eszményképet akarnak felállítani. A pápa ezzel a hamis eszményképpel szemben az Egyháznak a változatlan, krisztusi papságában gyökerező ideálját kívánja újból érvényre juttatni. Ez nem történhet ima nélkül. „Talán az utóbbi

MEGYESI ANDRÁS:

Hol szeretet, ott hit

Minden évben hosszú, sokszor fáradtságos előkészület előzi meg karácsony ünnepét. Különösen a családban kedves és szép a készülődés, a várakozás. De talán még szebb lenne az adventi szent idő, különösen a kisgyermekes családokban, ha nem a karácsonyi csodavárás „mit hoz a Jézuska?” állana az érdeklődés középpontjában, hanem karácsony misztériumának megértése, illetve e mélyítése lenne a szülők s a család előkészületeinek elsőrangú célja.

Ma már megegyeznek abban orvosok, lélekbúvárok és nevelők egyaránt, hogy a gyermek harmonikus testi és szellemi fejlődésének legfőbb követelménye a harmonikus családi élet, ahol nyugalom, béke, egymás iránti szeretet és kölcsönös megbecsülés az állandó légkör. De a gyermek lelki, vallásos nevelésének és fejlődésének alapját és eszközeit is ugyancsak ebben a légkörben találjuk meg. Ma egész nemzedék nő fel tudatos vallásos nevelés nélkül (ennek eredményei máris mutatkoznak) és a legtöbb mai szülő erejét és képességeit meghaladó feladatot lát benne, ha gyermekeinek vallásos neveléséről van szó. Azért mert a hit kérdéseiben maga is bizonytalanná vált. Már ezért is szívesen átengedi a gyermek vallásos nevelését az iskolának és a hitoktatónak – sokszor teljes jó szándékkal és indulattal.

Pedig a szülő elsőrendű feladata, hogy a hitet megalapozzák gyermekeik lelkében.

A vallásos nevelést ezért nem szabad, de nem is lehet elkülöníteni az általános neveléstől, mert szerves része annak. Ahogy a kisgyermek gyűjtögeti az élettel kapcsolatos tapasztalatait, köztük ott kell legyen az Istennel kapcsolatos élménye is. A szülők még mielőtt gyermekük gondolkodni, vagy beszélni tudna már akkor közvetítik feléje az első vallásos képzeteket.

De hogyan lehetséges egy kisgyermeknek Istentől adni elképzelést, amikor közvetlen környezetén, apján és anyján kívül, mást nem ismer?

A gyermek vallásos nevelése nem azal kezdődik, hogy vallásos ismeretekkel tömjük tele a fejét, meg vallásos gyakorlatokra szoktatjuk, – hanem már sokkal előbb, – élete legelső szakaszában,

években – olvassuk levelében –, főképpen egyes körökben túl sokat vitakoztak a papságról és a pap identitásáról, a mai világban való jelenlétéről és hasonlóról, de túl keveset imádkoztak... Az ima a papság lényeges életformájára mutat rá, nélküle meg lesz hamisítva”.

S talán II. János-Pál enciklikája, a papsághoz írt levele, valamint számos beszéde más célt is szolgál. A 2. vatikáni zsinatra sokan oly alaptalanul és visszaosan hivatkoztak az evangélium szellemétől eltérő ideológiájuk terjesztésében, hogy magát a zsinatot szinte lejárátták. Az ún. tradicionalista mozgalmak ennek a helyzetnek mintegy áldozatát képezik. Nem tudják megkülönböztetni a zsinat hiteles tanítását az utóbbi évek divatos visszás magyarázatától. Ezért aztán még a zsinatnak a tekintélyét is kétségbe vonják és az Egyházat a szakadás veszélyének teszik ki. II. János-Pál ezt felismerte és azért nem győzi eléggé hangsúlyozni a zsinathoz és VI. Pálhoz való hűségét. De tanításával egyben kimutat-

(Folytatás a 3. oldalon)

amikor megtapasztalja, hogy mi a szeretet, biztonság, a fészkek melege. Ez az alap, amire építeni lehet. Ha egy kisgyermek megtapasztalta és tudja, hogy minden körülmények között számíthat szülei szeretetére – bármilyen csinyt is követett el, – akkor nem lesz nehéz megértetni vele később Isten mindent megértő és megbocsátó szeretetének lényegét. Vagy: ha egy kisgyermek – függetlenül attól, hogy megérdemli-e – mindenkor jóságot tapasztal szülei részéről, akkor később egészen egyszerű lesz megértetni vele, hogy Isten még jóságosabb, mint édesapja és édesanyja, – hogy minden jóság Istentől származik, hogy Isten a rosszat is az ember javára tudja fordítani, mert Ő maga a jóság.

Igazi szülők úgy szeretik gyermekeiket amilyenek; vagyis minden jó és rossz tulajdonságukkal együtt. Szeretjük a jándék, melyre gyermekeik akkor is kell számíthassanak, amikor viselkedésükkel a jogot erre esetleg már régen eljátszották. A szülők minden elképzelhető jótéteményben részesítik gyermekeiket: gondoskodnak testi szükségleteikről; vigasztalják őket bánatukban; segítségükre vannak betegségükben és örömet akarnak nekik szerezni, amikor csak lehet.

Ezzel meg is tették a legszükségesebbet, amit szülők egyáltalán megtehetnek nekik. A gyermek így éli át, így tapasztalja meg mi és ki az Isten: szeretet, jóság, oltalom, hűség, biztonság. Erre az alapra már lehet építeni egy egész nevelést, egy egész életet.

„Hol hit, ott szeretet!” – mondja a régi háziáldás. Vagyis a hit Istentől és az örök életre szóló elhivatottságban, csak elmélyíti és erősíti a házastársak szeretet-kapcsolatát. Ez a hitből fakadó szeretet azután új hitet szül azokban, akiknek életüket továbbadják. „Hol szeretet, ott hit!”

Hogy a karácsonyi csodavárás, karácsonyfa, az ajándékok materiális örömei milyen helyet kapnak a gyermek vallásos nevelésében, az a szülők hitétől és nevelő művészetétől függ. Hisz karácsony is az isteni szeretet pedagógiájának ünnepe.

E G Y H Á Z K Ö Z S É G I É R T E S I T Ő

12. szám,

1979. D E C E M B E R.

KEDVES MAGYAR TESTVÉREINK !

1. Gondoljunk mindnyájan a küszöbön-álló Karácsonyi Vásárunkra. Érdeklődésünkkel és eljövételünkkel fejezzük ki szimpátiánkat és elismerésünket az önzetlenül ott dolgozó kb. 100 magyarnak.
2. Dec. 24.-én, KARÁCSONY szentestéjén 19,30 h kezdettel megrendezzük szokásos SZERETET-VACSORÁNKAT. Testvéri szívvvel várunk mindenkit, akinek nincs lehetősége a béke, öröm és szeretet napját családi körben megünnepelni. December hónapban a FIATALJAINK szokásos HAVI ÖSSZEJÖVETELÉT is ez alkalommal tartjuk meg. Akinek van jövedelmi forrása, az hozzájárul /25,-F.-kal/, akinek nincs, az a Misszió vendége.

A jelentkezéseket várjuk dec. 23.-ig.

3. SZENTMISÉINK az ünnepekben:

dec. 24.-én 23 h -kor ÉJFÉLI MISE.

dec. 25.-én 11 h -kor ÜNNEPI NAGYMISE.

dec. 26.-án 9 h -kor SZENTMISE az I. emeleten.

dec. 30.-án 11 h -kor ÜNNEPI NAGYMISE./Szentcsalád ünnepe./

dec. 31.-én 19 h -kor HÁLAADÓ SZENTMISE az I. emeleten.

1980. jan. 1.-én 11 h -kor SZENTMISE az I. emeleten.

4. A nagyterem kifestését, a büfé berendezését és diszitését, továbbá a Misszió közös konyhájának beszerelését befejeztük.

Hála Istennek, nem hiányoztak az áldozatos lelkű honfitársak, akik teljesen ingyen, sok napot igénybevevő munkájukkal legalább 15 ezer F.-kot takarítottak meg a Missziónak.

Ezuttal örömmel meg is nevezzük legfőbb segítőinket:

Albisi József nyugdíjas asztalos honfitársunk több heti munkát ajánlott fel a Missziónak a szekrények, pultok, padok és egyéb kellékek elkészítésével.

Az új konyha részére a vízvezeték-szerelési munkálatokat Lakatos József vállalkozó végezte el kiváló szaktudással, többnapos munkával.

A villanszerelést és falvésést Vad István, erdélyi új menekült végezte jó néhány estéjének és szombatjának feláldozásával.

Mezei Józsefné a padok egy részét és a pultokat diszitette szép magyaros, népi motívumokkal. Pontoise-ból vonattal utazva, a napi munkája után több estéjét még erre áldozta.

Juhász József, szintén új menekült honfitársunk sok napi munkáját áldozta fel a helyiségek kifestésére, butorok lakkozására, sőt nagyta-
karításokra.

Lentulay György a vízvezeték - szereléshez szükséges anyagot adta teljesen ingyen.

Isten fizessen meg nekik ezerszeresen. Számithatnak minden jószándéku magyar hálájára is.

5. A hagyományos SZILVESZTERI BÁL - unkkal bucsuzunk ez évben is az Óév-től és kezdjük az Új-at.

C s e p r e g i József, immár nemzetközi hírű tánczenész játsza majd a talpalá valót. Hegedük is színezní fogják a hangulatot, valamint zongora és elektromos orgona serkentik jókedvünket, lendítenek táncba jelenlévő valamennyiünket.

Belépődíj személyenként 80 F. Ez az összeg magába foglalja a zene honoráriumát és a vacsorát: sült malac, 1 üveg bor 4 szem.-nek, sütemény.

Kérjük a mielőbbi jelentkezéseket, mert a hely szűke miatt csak azokat engedhetjük be, akik előre lefoglalták helyüket. Helyfoglalás dec. 30.ig.

Kezdet 20 órakor, zárás 3 órakor.

Kegyelemteljes, boldog karácsonyt és áldásos ujesztendőt kívánunk.

JANKOVCH István
E. T. elnök

Bárány József
káplán

Dr. Hieró István
missziós plébános

Directeur: Dr. HIERÓ

No. de la Commission Paritaire: 60938

MISSION CATHOLIQUE HONGROISE

CCP: PARIS 13-419-37

42 rue Albert Thomas

Tel.: 208-61-70

75010 P A R I S

Metro: République, et J. Bonsergent

C H E R S A M I S,

Le 24 décembre au soir nous organisons à 19h 30 un diner d'accueil pour tous ceux, qui se sentent seuls et ne savent ou passer la fete de Noel.

A 23 heures nous disons la messe de minuit.

Nous venons de terminer les travaux de renovation et d'amenagement de la Mission. Les personnes suivantes ont offert gratuitement un travail d'une valeur d'environ 15.000 Francs: József ALBISI ébeniste en retraite, József LARATOS entrepreneur de plomberie, István VAD electricien, Mme. Erzsébet MEZEY peintre-décoratrice, József JUHÁSZ peintre, et György de LENTULAY entrepreneur.

Que DIEU les bénisse pour leur générosité !

Nous organisons de nouveau le traditionnel bal de la St. Sylvestre. József CSEPREGI, maitre incontesté du piano et de l'orgue électrique en sera le principal animateur auxquels se joindrons d'éminants violonistes.

Participation aux frais 80 Frs. comprend diné et boissons. Soiré de 20 heures à 3 heures. Réservation obligatoire avant le 30 décembre.

JOURNÉE D'AMITIÉ

DECEMBRE

14-15-16

vendredi	14 ^h - 20 ^h
samedi	14 ^h - 20 ^h
dimanche	12 ^h - 20 ^h

Nous vous souhaitons de passer une fête de NOEL sous le signe de la paix, de l'amour et de la joie.

István JANKOVICH
président

Bonsergent
père J. BONSERGENT
vicaire

Hieró
père I. HIERÓ
recteur de la MISSION

VIDA ISTVÁN:

Egy modern egyházatya felfedezése (2.)

Az eltékozolt Erasmus

Mikor még Magyarországon éltem, 1969 novemberében az Új Emberben cikket írtam a következő címmel: *Az eltékozolt Erasmus*. Mit akartam ezzel mondani? Hogy személyét és munkáját ugyanazok az egyházi intézmények süllyesztették el, amelyek valaha magasztalták, professzori, sőt bíborosi kappal akarták kitüntetni. A méltóságokat elhárította, a megbélyegzést már nem élte meg. Utóélete során a világi tudományok és nagy író-egyéniségek tartották fenn a nevét. Az egyházban gyanú övezte, holott kristálytisztá elméjének legfőbb gondja a teológia megújítása volt. A 19. és 20. század fordulójától kezdik számbavenni, mennyi értéket rejt az erasmusi életmű 2/3 részét kitevő vallásos irodalom. Hogyan gyűjtötte őket és miképpen dolgozta fel Rotterdám fia?

Az antik irodalom és az ókeresztény egyházatya hatása azokban az iskolákban kezdődik nála, amelyeket az ún. *devotio modernához* tartozó „közös élet testvérei” vezettek. Korának legnívósabb iskolái ezek. A 14. század végefelé alapított vallásos nevelő mozgalom klerikusok és laikusok egyenrangúságán nyugvó, rugalmas társulás volt. Sok jelentős alakja közül elég *Agricola Rudolf* és *Kempis Tamás* nevére emlékeztetni. A korán árvaságra jutott Erasmust iskolái elvégzése után kolostorba kényszerítik gyámjai. Ezekben az években ismerkedik meg az ún. szisztematikus teológia elemeivel, mint *ágostonrendi szerzetes*, akit 22 éves korában pappá szentelnek. A szellemi fejlődés következő állomása Párizs, ahol a Sorbonne-t látogatja, amely akkoriban az elernyedő skolasztika egyik fellegetője. Utána jobb jön: Anglia, életreszóló barátság *Colettel* és *Morus Tamással*, akikkel sohasem szűnik meg egy húron pendülni. Ezt követi sokéves itáliai élménygyűjtés, aztán kiköt Löwenben, ahol megalapítja a híres *Collegium Trilinguét*, a héber-görög-latin nyelvészet első közös európai hajlékát a biblia minél alaposabb tanulmányozására. Ekkor áll nép-szerűsége csúcán, ötvenes éveinek végéhez közeleg, de hiszen 27 éves kora óta jelenik meg egyik munkája a másik után. Nincs módunkban most mindegyiket szemügyre venni, olyan hosszú a sor. Mindenesetre a „*Balgaság dicséreté*”-t már előtte többször kiadták. Az *Újszövetségi Szentírás* új görögnyelvű kritikai kiadása és a *Vulgáta átdolgozása* van soron, akármilyen emberfeletti feladat is; mert azt vallja, hogy mind a teológia, mind a keresztény élet megújítása az eredeti forrásokhoz való visszatéréssel kezdődik. Legfontosabb teológiai munkájának az ehhez készített tanulmányokat és a zsoltárokhoz írt kifejtéseket tartják a mai újrafelfedzők. Számuk folytonosan nő s nem feledkeznek meg az ifjúságnak, férfiaknak, hit-szónokoknak, uralkodóknak, vagy akár özvegyeknek írt kalauzairól sem.

A legismertebb könyvei a „*Balgaság*”, a *Nyájas beszélgetések*, a *Béke panasza*, pedagógiai művei és hatalmas, szellemes glosszákkal ellátott közmondásgyűjteményei. De ezek az életműnek csupán 1/3-át képezik, a többi ásatása még javában folyik. Polémikus tartalma miatt a *Lutherrel* váltott vitáit aránylag sokan ismerik, vajon mennyien olvasták

is? Egyébként Löwenből, a türelmetlen hittudósok elől éppen Luther miatt kell valósággal menekülnie, mert rossz szemmel nézik hídverő prórálkozását a wittenbergi reformátor és X. Leó pápa között. *Baselbe* telepszik, ott él életében először gondtalanul, mint befutott ember, világhírű kiadója, *Frobenius* házában. Itt készít róla portrét — *Metsys* és *Dürer* után — *Holbein*. A történelem azonban eközben más irányt vesz, a vallási-politikai ellentétek kiéleződnek, Erasmus humánus kalauzait félretörlék. Baselt is eléri a hullámok, az örök vándor megint szedi a sátorfáját és a breisgaui *Freiburgba* hajózik, ahonnan már csak halni tér meg néhány év után, 1536-ban. Csontjait azóta a baseli Münster őrzi.

Végül halljunk néhány szót magának Erasmusnak a szájából. Magáról a teológiáról is eredeti, bibliásan egyszerű nézete volt. „*Az én szememben az az igazi teológus, aki nem tudálemes képletekkel, hanem belső átéléssel, egészséges észjárással s egész életével tanít. . . Vagy úgy véled, együgyű és ostoba, mit mondotsz? Válaszom annyi: pont ilyen együgyűséget hirdetett Krisztus, ezt kötik a lelkünkre az apostolok s ez az ostobaság hatott át annyi igaz keresztényt és vértanút*” — írja az *Újszövetség*-kiadás bevezetőjében. Nem olyan ez, mintha az evangélium tiszta forrás-vizének csobogását hallanók? — Egy másik részlet „*A valódi teológia útja*”-ból: „*Hogy vonzotta Krisztus az egész világot? Nem háborúval, bölcséleti képzetekkel, szóvirággal, nem is pénzzel. . . Szélességgel, jósággal, igazsággal. . . s tanítása hitelét azzal is növelte, hogy sose kért viszonzást. . . Kitüntetés, pénzt, ünneplést, hatalmat el nem fogadott. . . Ki nem látja azonban, hogy a kereszténységet csak olyan módon lehet fenntartani, ahogyan létrejött, erősödött és megszilárdult?* — Nem megdöbbentő gondolatmenetének egyszerűsége? Aki csak távolról hallott a Rotterdami Mesterről, ha először olvassa eredetiben (illetve hiteles fordításban), valószínűleg elképed szinte magától értetődő s éppen ezért cáfolhatatlan okfejtésén.

Pedig idegenkedett a magabiztos kijelentésektől. De ezzel a szemellenzős modorra gondolt, nem a nyilvánvalónak határozott megvallására. Ezért hajtunk ma fejet 510 éves kortársunk előtt!

A pápa tanítása

(Folytatás a 2. oldalról)

ja, hogy amit ő mond, az, bár az Egyház évezredes hagyományával összhangban van, tökéletesen megfelel a zsinati tanításnak is. Ezáltal mintegy rehabilitálja magát a zsinatot. Reméljük, hogy így majd fel tudja oldani a haladó és tradicionális teológiai irányi közötti polarizációt. Ezáltal az ökumenizmusnak is az útját egyengeti, mert az ökumenizmusnak is csak akkor van értelme, ha az Egyház tanításában egységes. Irszági látogatása alkalmával a pápa Knockban óvta a híveket hitünk önkényes és hamis magyarázatától. Ne tévesszük össze hitünket az emberi engagement-nal, hitünk elsősorban a kinyilatkoztatott igazság dolga és ezt az igazságot nem szabad megmásítani, különben hitünket hamisítjuk meg.

Reméljük, hogy a pápa szándékát tel-

A pókháló

Az Állami Egyházügyi Hivatal

A magyar Egyház számára ez a pókháló az Állami Egyházügyi Hivatal. Cél-tudatosan és szisztematikus fonták és fonják köréje 30 éve, számítva papi emberi gyöngeségekre: nagyravágyás, gyávaság, kapzsiság, stb. — Mert hogyan is néz ki ma belülről ez az Egyház? — Van szinte túlméretezett hierarchiánk: primásunk, érsekeink, megyéspüspökeink, segédpüspökeink, püspöki helynökeink és mindaz a szükséges és nem szükséges adminisztratív ballaszt, a lelkeskedő papság mellett. Ez kifelé a látszat, de valóságban a magyar Egyháznak tényleges feje és irányítója Miklós Imre, az Állami Egyházügyi Hivatal főnöke, a maga apparátusával, az ú. n. hivatalos magyar Egyház pedig csak engedelmes végrehajtója ennek az akarattal. Miklós Imre, aki a Politbúrónak egyik tagja, a mindenható Párt kinyújtott csápjá az Egyház felé.

Hogy is néz ki ez az Állami Egyházügyi Hivatal? — Miniszteriális csúciszerv Címe: Budapest VI, Lendvay utca. Három főosztálya van: 1. **Személyzeti osztály**. Ide járnak a püspökök, az egyházi funkcionáriusok, köztük különösen a püspöki irodaigazgatók, a püspöki helynökök és a püspöki titkárok ad audiendum verbum. Minden egyházmegyében a püspökön kívül az irodaigazgatók, titkárok és püspöki helynökök, az ÁEH szempontjából kulcsszemélyek, akiket „megbízható” emberekből választ ki Miklós Imre. Ezek a „megbízható” funkcionáriusok sokszor hetenként hivatalosak beszámolni mindenről, ami a püspök körül, a püspökvárban és az egyházmegyében történik. Ez vonatkozik a püspök és más fontosabb egyházi személy postájára. magánfogadásaira stb. Ezért van az, hogy a püspökök mellől sosem tágit „a hűség titkár”, akit a püspöknek külföldi utazásaira is magával kell vinnie. Ezért van az, hogy egyes püspökök vagy különös megfigyelés alatt álló egyházi személyek postájukat más, megbízhatóbb címre irányítják és magánbeszélgetéseiket is a kertben vagy más helyen sétálva bonyolítják le. Érdekes, hogy ezek a „beszámoló” nemcsak a püspökről, hanem egymásról is szólnak. Azt, hogy a titkárok, irodaigazgatók, helynökök „helyesen” informálnak-e, más békepapokkal őriztetik ellen, akiknek a személye az ellenőrizettek előtt homályban marad. Így értjük meg azt, hogy a magyar Egyház kebelén belül is érvényesül az elv: Mindenki gyanus, aki él!

Miklós Imre nem kíméletes főnök. Ilyen

kitételek is előfordultak nála: „Ön, püspök úr, nagyon fegyelmezetlen!” Tőle származik az a mondás is: „Magyarországon minden püspök a mi emberünk, aki pedig nem az, az nem számít.”

A következő két osztály az Anyagi- és a Rendészeti osztály. Vannak az ÁEH-nak fontos alosztályai is. Ezek a megyei ÁEH titkárságok. 56 után ezek váltották fel az annyit kifigurázott „bajszos püspököket” az egyházmegyéknél. A püspöki iroda igazgatókkal és a békepapokkal rendszeresen „jó kapcsolatban” vannak. Hozzájuk fut be mindaz, ami az egyházmegyében történik. Az is, hogy melyik pap milyen rádiót hallgat, kivel barátkozik, hova jár stb. A megyei titkártól kell engedélyt kérni minden nagyobb templomi kiadáshoz. Sok templomjavítás évekig késik, mert késik az engedély.

Ez csak a külső háló, mert van még egy veszedelmesebb belső háló is. Magyarországon az ÁVO csak formailag szűnt meg, de lényegében ma is a politikai rendőrség a legfőbb ellenőrző szerve a magyar életnek. Ennek a szervnek van külön egyházi osztálya is. Funkcionáriusai politikai rendőrök, de polgári ruhában járnak. Az osztály vezetője ezredesi rangban van. Többnyire titkos besúgókkal dolgoznak, sokszor sajnos bukott papok vannak köztük. Ennek az osztálynak az ellenőrzése mindenkire kiterjed. Titkos értesüléseikről nem kötelesek még csak az Állami Egyházügyi Hivatalt sem értesíteni. Ez a szerv egyenesen a Belügyminiszternek van alárendelve, és speciálisan kiképzett, egyházi ügyekben igen járatos politikai rendőrökből rekrutálódnak már három évtized óta. Az ÁEH a legfontosabb egyházi állások betöltését: püspökök, szemináriumi rektorok, teológiai tanárok stb. ezzel a szervevel együtt dönti el.

Ez az ú. n. „magyar modell” az Egyház „kezelésére”. Ez kommunista „vívmány” és ezen nem engednek változtatni. Mert a kommunisták kettőben nem ismernek tréfát: 1. ha a hatalmat meg kell szerezni; 2. ha azt meg kell tartani.

Ilyen körülmények között a magyar egyházi helyzetében lényeges változás nem várható.

megváltás misztériumán át vezet” (14).

Vajon a pápának sikerül-e az Egyházat zsinat utáni kríziséből kivezetnie? Már az is sok, hogy ennek a szükségét felismerte. Nagyrészt attól függ, hogy a papok és a püspökök mennyire teszik magukévá főpásztoruk irányvonalát. Ezért a püspökökhöz intézett nagycsüörtői levelében e szavakkal fordul hozzájuk: „Gondozzatok főképpen (papjaitok) lelki haladását, segítsétek őket, hogy papságuk szentségi kegyelmében kitarthassanak. Minthogy papi ígéretüket és elsősorban a cölibátus kötelezettségét a ti kezetekbe tették le. . . tegyetek meg mindent, ami hatalmatokban van, hogy ígéretükhöz hűségeseknek bizonyuljanak: ezt követeli az Egyház szent hagyománya, amely az evangélium lelkiségéből keletkezett”. S kéri őket, hogy a kispapokat a szemináriumban ebben a szellemben neveljék, mert „az egész Egyház szemináriumainak az erőteljesen megújult élete lesz a legbiztosabb próbaköve annak a megújulásnak, amelyet a zsinat az Egyházban elindított.”

Soraimat azzal a kívánsággal zárom, hogy a Szentatyának legalább az emigrált magyarok papságában ne kelljen csalódnia!

A Hiszekegy

Igaz történet Burgenlandból, az 1922-es esztendőből.
Elbeszéli a 90 éves DUTKA KÁLMÁN

Már jó messze karácsony felé járt az idő, amikor egy szép télies napon jött a hír, hogy a plébános úr iskolalátogatásra indult s a közeli napokban megérkezik. A hír inkább csak a kedves nővérek körében okozott nagyobb izgalmat, mert a kis leánykák az első osztályban nem sokat tudtak ennek az eseménynek fontosságáról, csak abból sejtettek valamit, hogy az énekórak hosszabbra nyúltak és a „Dicsértessék a Jézus Krisztus” köszöntést többször kellett gyakorolniuk. Ment is, mint a karikacsapás.

Egyszer aztán a látogatási nap, meg a plébános úr is megérkezett. Jóságos, komoly arcú ember volt a plébános úr. Nagy tudású és éppen azért nagytekintélyű ember, aki — ezt a gyerekek is sokszor hallották — igen tanulságos szentbeszédekkel igyekezett híveit az Istennek tetsző úton vezérelni. De meg — s ezért szerették még jobban — szíve szerinti jó hazafi volt, aki sokat kesergett imái során a drága szép nagy Haza pusztulásán és a jóságos Nagyboldogasszonyhoz fordult közbenjárásért mindenható Urunknál nagy bánatunk csillapítására... Amint belépett az osztályba és elhangzott a „Dicsértessék”, üdvözlő énekbe kezdtek a leánykák a kedves nővér vezényletével. Micsoda bájos, szívet örvendeztető volt a sok ártatlan gyermekhang, amint komoly arccal, tiszta lelket tükröző szemekkel énekelték a plébános úr kedvenc dalát.

A kedves nővér igaz gyönyörűségére nagy meglepődéssel dicsérte meg az egész osztályt a plébános úr a szép énekért és mosolygó szemekkel le s fel sétált a padok között. Egyik-másik lánykának megkérdezte a nevét, majd megállt Margitka előtt s csodálkozó, kislány megijedt szemébe nézve kérdezte:

— És téged kislányom, hogy hívnak?

— Margit — volt a bátor felelet.

— No-no, csak Margit? És édesapádnak mi a neve?

— Hajmássy Ferenc — felelte Margitka.

— Na kislányom, akkor mondd meg nekem, tudod-e a Hiszekegyet? — Margitka egy pillanatra sem jött zavarba, hanem bátor szóval mondta:

— Tudom plébános úr.

— No akkor mondd csak el szépen.

— Melyiket, plébános úr? — kérde a kislány.

— Mi az, hogy melyiket? No hát a Hiszekegyet — szólt a plébános úr.

— Azt amelyikben az van, hogy halottaitól feltámadott, vagy a másikat? — kérde újból kissé kipirult arcocskával Margitka.

Eddig is nagy csend volt az osztályban, de Margitka e rejtélyes kérdésére még nagyobb lett. A kedves nővér is zavarba jött, el sem tudván képzelni, mit gondol ez az okos leányka. A többiek pedig csak összenéztek, akaratlan halk kuncogásba kezdtek és szívük mélyéből kíváncsiskodtak, hogyan fog felelni kis osztálytársuk. A plébános úr komoly arccal nem kis csodálkozással nézte Margitkát és egészen közel menve hozzá, megsímogatta szép hamvas arcát. Jó magyar szívében egyszerre igen-igen jóleső melegség áramlott el és megindult hangon kérdezte:

— Hát te kettőt tudsz kislányom?

— Igen — mondta bátran Margitka.

Egy pillanatra gondolataiba elmerülve nézte-nézte a plébános úr az okos, bátor, ártatlan gyermekarcot és nagy szeretettel szólt hozzá:

— No akkor mondd el szépen — azt a másikat.

És Margitka tiszta csengő hangon mondotta el a magyar imádságot.*

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
hiszek egy isteni örök igazságban...*

A plébános úr gyors mozdulatokkal kereste és vette elő a zsebkendőjét és nagy orrfúvások közepette igyekezett könnyeit törölgetni, nehogy elérékenyülése láttán csorba essék a tekintélyén. A kedves nővér pedig megkönnyebbülve lélegzett fel Margitka bátor feleletén. A leánykák nagy kerek szemekkel és csodálkozással nézték Margitkát, aki szerény, bájos arccal, mint a mennyből leszállt angyal tekintett a plébános úrra, majd a kedves nővérré. A plébános úr megdicsérte Margitkát és imakönyvéből egy szentképet véve elő mondta:

— A boldogságos Szűz Mária képét adom neked. Őrizd meg jól és ne feledd el kislányom, hogy Ő a mi Hazánk védőszentje s ha hozzá imádkozunk, segíteni fog nekünk. — Majd elbúcsúzott az osztálytól meg a kedves nővértől s a felzengő „Dicsértessék” köszöntésre meghatódottan felelt: Mindörökké, Amen.

Hazafelé mentében öntötte el szívét egészen az elérékenyülés fájdó öröme és adott hálát az Egek Urának, hogy ilyen magyar gyerekek vannak.

*

Azóta a kis Margitkából Margit néni lett. De a kapott Mária-képet híven őrizi ma is és emlékezve a plébános úr szavaira, szeretett hazánk mostani során bánkódva fohászodik Védasszonyunkhoz, hogy a magyar imádság egyszer valóra váljék...

* „Akkor még élénken élt a burgenlandi magyarok szívében a fájdalom a régi nagy Haza elvesztése miatt és még a gyerekek is megtanulták ezt a „másik Hiszekegyet”. (A szerző leveléből)

Társkeresés az űrben?

Karácsonyi levél

Érdekes írást olvastam egy népszerű német Magazinban: Haben die Astronomen Gott entdeckt? (Felfedezték Isten a csillagászok?) — vagy ahogy a borító-lapon áll: Hat Gott im Universum Spuren hinterlassen? (Hagyott Isten nyomokat maga után a Világmindenségben?)

A közlemény átolvasása után eltűntem: Igen, a materialista gondolkodás legnagyobb reményességében, az asztrológiában is vereséget szenvedett. Ki fogadja ma már el kritika nélkül, hogy „az önmagától létező anyagnak nincs szüksége teremtőre; a világban uralkodó rend és célszerűség a dialektikus fejlődés eredménye s nem valamely világszellem műve”. A „bizonyításra nem szoruló” axiómák alatt megmozdult a talaj. A tudomány nem igazolt semmit, sőt ez méri sorozatos csapásait a materialistákra. (Emlékszem, hogy egyetemi éveim elején a genetikáról tilos volt beszélnünk!)

Az „ősrobbanás” óta, amit ma már a kétkedők jó része is a teremtés pillanatának tart, félelmetes sebességgel száguldunk a terjeszkedő Univerzumban. Ennek a táguló Világegyetemnek kozmikus magányában a tudomány kizárólagosságában hívők kétségbeesve keresnek társakat. Óriás teleszkópokat szegeznek az égre, választ várva jeladásaikra, mint a szigetre vetődött hajótörött. Rakétákkal saját létezésünk aranylmezbe vésett kódjait röppentik az űrbe, a reménytelenség szimbólumait: Ilyenek voltunk! — Sci-Fi filmek feszítik idegeinket a világűrbeli „fenyegető civilizációk”-kal. Erik v. Däniken odáig megy áltudományos következtetéseiben, hogy ezek a lények már jártak is nálunk, az őskultúrákban fellelhetjük nyomaikat stb. S most porondra lép Michael H. Hart, a Trinity Egyetem professzora Santo Antonio-ban (Texas) s az „Icarus” és a „Journal of the Royal Astronomical Society” hasábjain közli computer modellezésének az eredményét: A civilizált élet a Világmindenségben olyan ritkán jöhet létre, hogy a Föld akár egyedülálló ebben a fejlődésben. Egy másik professzor, a matematikus George Ellis a délafrikai Fokvárosban számításaival hasonló következtetésre jutott. A „Bab-

son Gravitation Research Fund” díjjal jutalmazott munkáját Ch. W. Davies felülvizsgálta és helytállóan találta.

Nem akarok abba a hibába esni, hogy hitünk igazságait a tudomány eredményeivel bizonyítsam, de fedezzük már fel mi, örök kétkedők, az Isten. Aki saját képére és hasonlatosságára teremtett bennünket, értelemmel és szabad akarattal felruházva. Mi, akik ezzel visszaélve, mégis az eredendő bűn útját választottuk, mégsem maradtunk magunkra. Isten megszánt minket és elküldte önmagát, a gyermek Jézust. Reményt a reménytelenségbe, vigasztalást a bánatba, társat a magányba, ígéretet az örökkévalóságra.

Térdeljünk le hát a betlehemi jászol mellé és töltsön el bennünket ennek a társratalálásnak karácsonyi öröme.

Dr. MERTZ TIBOR
Schwenningen (Schwarzwald)

SEGÍTSÜNK!

Közeledik a Karácsony, amikor még a legkérgesebb szívű ember is igyekszik örömet szerezni másoknak. Ezért kérem, magyar honfitársaimat, akik a nyugati világban viszonylag jóléiben élnek, ne feledkezzenek el a menekülttáborokban levő magyarokról, köztük várandós anyákról, többgyermekes családokról. — Áldozatos lelkülettel Isten további segítségét is kideremelhetjük.

Kiolvasott, szórakoztató és tanulságos magyar könyvek küldésével is sok örömet szerezhetünk a menekülteknek, akik munkaengedély hiányában nemcsak pénztelenségre vannak kárthatva, hanem lételenségre is.

Szívből kívánok menekült honfitársaink minden jötevőjének Isten kegyelmében gazdag karácsonyt és boldog újévet!

COMITATO CATTOLICO UNGHERESE
Via della Conciliazione 44, I-00193 Roma.
Róma, 1979 november 15.

P. SALAMON Z. László OFMCap
az olaszországi magyar menekültek lelkipásztora

Mécs László sírjánál

Immár több mint egy esztendeje, hogy Mécs László 1978 november 9-én Pannonhalmán elhunyt. Két nappal később helyezték örök nyugalomra. Temetésén hangzott el az alábbi verses-ima, amelyet azóta Magyarországon sok-szorosítva terjesztenek:

Életnek és halálnak Ura, Istene,
mennyei Atyánk!
Mindannyian a Te teremtményeid vagyunk,
a Te ajándékok az élet,
mindannyian Neked élünk és Neked halunk.
Testvérünk koporsójánál köszönetet mondunk Neked,
hogy általa szavain keresztül
a Te ajándékodat tapasztalhattuk meg.
Megköszönjük most Neked az izzó
és bátorító költői szót,
mely sokunkat lelkesített és erősített
és sok-sok ember szürke életébe
a Te fényedet sugározta.
Bocsásd meg gyengeségeit és bűneit;
szándékait tekintsd, Urunk,
és gyermeki tiszta szívét.
Fogadd el életének gyötrelmeit is,
a mellőzést és a kényszerű magány nehéz éveit,
és ajándékozd meg őt önmagaddal,
aki a Te vonásaidat kereste mindenben
és a Te mosolyodat látta szenvedésben,
vidámságban, jó napokban, rossz napokban.
Terólad vallott és beszélt:
*Egy ismeretlen, ősi fényű
örök Titokról elszakadtan
küldöncnek jöttem s eltűnök majd,
ha üzenetem általadtam.*

A harsány szókkal teli évek után
csendben készült az „örök Csöndbe”-
s most megköszönjük, hogy fénye
nem halványuló m é c s lehetett csupán,
hanem most, a végső búcsúzásakor,
fényt hagyhat sokunk számára.
Az üzenetet átadta igaz emberi szóval,
sokak számára érthetően és
tudatos, hívő halálával.
Aki életében álmot izesített

*lesben állva, mint a madarász,
tört, lépvesszőt rakva titokban
kertekben, sűrű csaltokban,
álmok tornyán, vagy magyar vágyak ormán,
nyomor-kunyhókban, szélmalom-vitorlán,
gyóntatószékben vagy csecsemői pólján...*

most fényt hagyva távozik utolsó útjára.
Legyen imánk az ő fohásza:

*...nem bírom már sokáig.
Jézus, szívem csendet áhit!
Add, ha visznek haldokolva:
mennyebe jussak, ne pokolba.
Ki latornál voltál ügyvéd,
pereld ki a lelkem üdvét!*

P. Marcel atya
SZÉPSZERETET
c. önéletrajzának befejező részét
a következő számunkban hozzuk.

SZAMOSI JÓZSEF:

EMLEKEZÉS FALUDI FERENCRE 1704-1779

Születésének 275. és halálának 200. évfordulójára

1. Életének külső eseményei

Tizenhatéves korában lépett a jezsuita rendbe és 32 éves, amikor mint kész rendtag megkezdheti szolgálatát. Középső élete folytonos vándorlás, tanulmányai és rendi előírások készítetik egyik helyről a másikra, munkakörét, hivatását is állandóan cserélgetve. Magyarország és Ausztria talán valamennyi jezsuita rendházát megjárta és Itáliát is beutazta. Érdemes figyelni sokoldalú enciklopédikus műveltségére: tanította az ösz-

Faludi Ferenc emléktáblával megjelölt szülőháza Németújváron (Güssing). A házat lebontották, de az emléktábla megvan.

szes humaniorákat, de előadott mathézist és mértant, római- és német jogot s természetesen bölcséletet és teológiát. Volt hitszónok Budán, (dombormű örökíti ennek emlékét) első aligazgatója a bécsi Teréziánumnak, Nagyszombatban három évig a jezsuita nyomda igazgatója, Kőszegen a rendház rektora és a kollégium prefektusa, Pozsonyban (ahol korábban Rájnics József rendtársával együtt tanult) könyvtári igazgató, hogy csak fontosabb állomáshelyeit és beosztásait soroljam elő. És csak kuriózumként említem, hogy „építészeti” szakkönyvet is írt, igaz ezt latinul s ebben a mértan és katonai építészet alapismerteteit tárgyalja.

Felsőbb tanulmányok: Bécs, Grác (itt meg báró Amadé Lászlóval van egy stúdiomon) és Linz után Rómába rendelik s öt éven át, 1741 és 46 között magyar gyóntató a Sz. Péter bazilikában. Római tartózkodása elhatározó befolyással van életére. Itt ismerkedik meg alaposabban az olasz és francia irodalommal s mindkettő nyelvét elsajátítva maga is kedvet kap az írásra. Mint előtte mások s utána annyian, Faludi is külföldön lett magyar író, az Örök Város tette azzá. Amint mondja: „Távol bujdosva irdogáltam műveim jobb részét pihenő óráimban”. A „bujdosást” ne vegyük szószereint, a „távol” természetesen Rómát jelenti.

2. Régi prózánk mestere

Irodalmi munkássága elsősorban erkölcsnemesítő és hitvédelmi célokat szolgált, a vallási közömbösség és ateiz-

ill. az angol William Darrel moralista műveit ülteti át magyarra. Így születnek sorjában a „Nemes ember” (teljes címe: „Is-tenes jószág és szerencsés boldog életre oktatott nemes ember”), „Nemes asszony”, „Nemes úrfi”, Bölts és figyelmes Udvari ember”, a „Szent ember vagyis szent életre vezérlő oktatások”, végül a „Bölcs ember, vagyis az erkölcsös böltseségre vezérlő rövid oktatások”. S bár ezek, mint mondtam, fordítások, ám az idegen gondolatok is átadomulnak Faludi magyar észjárása szerint.

Leginkább önálló prózai munkája a Rohoncon írt elbeszélés-gyűjtemény, a „Téli éjszakák”, melyet szabatos, zamatos kifejezésmódja, velős, ízes magyar nyelve tesz máig is vonzóvá és élvezhetővé. Nyelvezete sokkal közelebb áll hozzánk, mint a későbbi nyelvújítóké. Semmi kétség: Faludi Ferenc Pázmány és Mikes mellett régi prózánk legnagyobb mestere.

3. Az újító és hagyomány-folytató költő

Kortársai csak prózai munkáit ismerték, versei kinyomtatására Faludi (túlzott szerénységéből-e?) nem gondolt, hiszen ha szándékában lett volna, bizonyára módot talál ezek közreadására is. E helyett költeményeit sajátkezűleg írta össze, nagy gonddal többször is letisztázta és lemásoltatta nyilván pártfogói, tisztelői vagy kedves ismerősei részére. Nyomtatásban csak halála után láttak napvilágot, Révai Miklós, a jeles piarista költő és nyelvész adta ki „a magyar költeményes gyűjtemény öregbedésére” két kötetben, Győrött 1786 és 1787-ben. Az elsőben vannak Faludi „költeményes maradványai”, a másodikban található Faludi drámai kísérlete, a Constantinus Porphyrogenitus című szomorújáték (1750-ben Pozsonyban előadták!), valamint a magyar közmondásokat, szólásformákat tartalmazó „jegyzőkönyve”.

Kevés verset írt, a Négyesy-féle kritikai kiadás is mindössze 41-et tartalmaz. Többségükben alkalmi költemények, divatos „gáláns” versek, néhány vallásos tárgyú költemény (Legismertebb a „Szűzek, ifjak sírjátok” kezdetű, amely „Keresztények sírjátok...” formában került templomi használatba) és a pásztori versek hat eklogája. Hangja legeredetibb bölcselkedő verseiben, amilyen a jellegzetes formájú, sokat idézett „Forgandó szerencse”. Költészetén kiütököznek az idegen hatások, a francia-s főleg olasz népdal, a „canzone” hatása, verselése mégis gyökeresen magyar jellegű, az idegen minták követésével viszont jelentősen kibővítette a magyar verselés formakészletét. A kor népszerű költői

tekintetben egy lépéssel megelőzte a nyugati fejlődést is s amikor a német Herder, a népköltészet értékeinek Európa-szerte leghatásosabb hirdetője el sem kezdte eszméit könyvben hirdetni, a mi Faludink már szorgosan járogatott „a köznép és a tölédek közé... tsak avégett, hogy őket szabadabb beszédre felbátorítván, igazabban kitanulhassa a tulajdonabb Magyar szó ejtésekét”. A néptől (és Pázmánytól!) tanult legtöbbet, jegyzőkönyvébe a népszájról ellesett közmondásokat, a „szépen összeillő vezeték szokat” (jelzős kifejezéseket s a „beszédet ékesítő különös szóejtésekét” jegyzi be. Így lesz Faludi éppen a magyar költészet formái elidegenedése

Faludi Ferencről, a tanítóról és nevelőről írja Bacsányi János 1824-ben:

Mind a tanításban, mind a szeszabéli egyéb hivatalok viselésében különös jó módja s alkalmazossága volt. Értelmesen, világosan, tisztán és illőrenddel tanítván, s eleven és kellemes előadásával a figyelmes-séget váltig fenrtani tudván, sem önnönmagának, sem hallgatóinak nem okozott unalmat s kedvetlenséget. Az alttalókat mint bölcs és mértékletes előljáró, úgy tudta szépen igazgatni, hogy velek keményen bánni nem lehetett oka vagy szükségé.

(a deákos —, franciás —, németes irányzatok!) idején a hagyomány folytatója és egyúttal az ún. „irodalmi népiesség” út-törője, amely iskola majd Petőfi és Arany költészetében teljeseedik ki s aztán, korunkban, mint „népi költészet” újólag kivirágzik.

A rohonci (Rechnitz-i) plébánia temploma, melynek régi sírboltjában nyugszik jeltelenül Faludi Ferenc. A most 300 éves szép korai-barokk templomot gróf Batt-hyány Kristóf és fia, Ádám építette 1679-ben.

4. Tisztelet Faludinak!

A németújvári (mai nevén Güssing-i) házat, ahol a költő 1704 márc. 25-én született, „Vas megye Kultúregyesülete és Németújvár közönsége” 1921-ben emléktáblával jelölte meg.

E HÁZBAN SZÜLETETT
F A L U D I F E R E N C
A MAGYAR IRODALOM ÚTTÖRŐJE
AZ 1704 ESZTENDŐBEN. NEMZETE
NAGGYÁTÉTELÉNEK ÉS JÖVŐJÉ-
NEK SZENTELTE ÉLETÉT.

Sajnos, a szülőházat nem is régen, ha jól emlékszem kb. 20-25 éve lebontották s az emléktábla azóta (?) várja, hogy újból méltó helyre kerüljön (pl. egy létesítendő magyar tájmúzeumba!).

Hasonló sorsra jutott az a nagyméretű, díszes márványtábla is, amelyet „Vas megye lelkes közönsége” helyezett el Rohoncon az idők folytán többször átépített „szegényházon”, melyben Faludi, rendjének feloszlása után, élete utolsó éveit töltötte. A márványba vésett felirat szerint:

HANYATLÓ KORÁNAK DICSSŐSÉG-
GEL KOSZORÚZOTT ÍRÓJA, A MA-
GYAR NYELV HALHATATLAN MŰ-
VÉSZE ÉS MESTERE EZ ALAPÍTVÁ-
NYI HÁZBAN ÉLT ÉS DOLGOZOTT
ÖREGBÍTVÉN SAJÁT ÉS NEMZETE
DICSSŐSÉGÉT

Ez az emléktábla is megvan s a kat. plébánia őrizi, miután a régi alapítványi ház helyén emelt új épületre a kicsinyes aggályoskodás (és mivel a tábla magyar nyelvű) nem helyeztette vissza.

Faludi sírját is hasztalan nyomoznánk. Csak annyi biztos, hogy „hideg tetemei a plébánia templomának sírboltjába tétettek, ahol azok minden megkülönböztetés nélkül csendesesen nyugosznak”, — ahogy ezt Bittnicz Lajos, (ki Batsányi János megbízásából nyomozott Faludi után) a rohonciaktól 1822-ben megtudakolta. Töle tudjuk azt is, hogy „festett árnyékképe” azaz arcképe sem maradt. A régi kiadásokban látható arcképek csupán „fantázia-képek”.

Ám Faludira bizton ráillik Berzsenyi

szentenciája, mely szerint „a derék nem fél az idők mohától”, az elfeledéstől. Ebben az évben otthon is többen foglalkoztak Faludi írói és emberi értékelésével s csak nemrégiben jelent meg válogatás prózai munkáiból „Téli éjszakák” címmel. Ennél is fontosabb azonban, hogy előkerült Faludinak „Történetek Szűz Máriáról” című, eddig ismeretlen munkája, melynek kéziratát átadták most a Magyar Tudományos Akadémia kéziratgyűjteményének.

Az utóbbi időkben Rohoncon utcát és egy völgyet neveztek el Faludiról s a mostani jubileumi főünnepségen, nov. 16-án német- és magyar nyelvű emléktáblát helyeztek el a rohonci községháza (Rathaus) falára.

F A L U D I F E R E N C
1704 — 1779

DEM GROSSEN UNGARISCHEN DICHTER UND ÜBERSETZER, DER AB 1773 IN RECHNITZ LEBTE, ZUM 200. TODESTAG GEWIDMET VON DER UNGARISCHEN AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN UND DER BURGENLÄNDISCHEN LANDESREGIERUNG

ROHONCON ÉLT 1773-TÓL
F A L U D I F E R E N C
1704 — 1779

A MAGYAR KÖLTŐ ÉS FORDÍTÓ. E TÁBLÁT HALÁLÁNAK 200. ÉVFORDULÓJÁRA ÁLLÍTOTTA A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA ÉS A BURGENLANDI TARTOMÁNYI KORMÁNY

A „Burgenländische Heimatblätter” negyedévi folyóirat ezévi utolsó számát teljes egészében a magyar költőnek szentelte, a „Burgenländischer PEN-Club” (Eisenstadt) pedig kiadta Faludinak csaknem összes verseit kétnyelvű (magyar-német) ún. „bilingvis” formában, Franz Probst áttekintő, kitűnő tanulmányával. Minden dicséret megilleti a versfordításokat is, ezek java valódi „fordítás”, egy-némelyike az eredetnek „átköltése”. Különös, hogy a kötetben Faludi legismertebb s legjellegzetesebb költeménye, a „Forgandó szerencse” nem szerepel.

Faludi Ferenc jelleméről írja Révai Miklós 1787-ben

Teljes életében különös volt benne az emberszeretés. Soha senki hírének s nevének nem ártott. Ha hol emberszólást hallott, onnét vagy azonnal elsietett, vagy ha el nem mehetett, nyilván adta jeleit, hogy kedve s akarata ellen vagy az afféle rágalmozó beszéd.

mus veszélyeire figyelmeztet s műveiben az akkori „modern” szabadelvűség eszméivel szemben a keresztény ember ideáljait mutatja be. Csaknem valamennyi prózai fordítás, két nagy hatású jezsuita író, a spanyol Baltasar Gracián

műformái mind képviselve vannak nála, ő írta például az első magyar szonettet is („A piparúl”).

Legnagyobb újítása a nép nyelvkinésének s költészetének felfedezése s értékeinek „beemelése” az irodalomba. E

HAZAI FIGYELŐ

A magyar értelmiség szolidaritása a prágai kirakatperek áldozataival

Október végén a magyar szellemi élet neves személyiségei emelték fel szavukat a csehszlovákiai polgárjogi aktivisták üldözése ellen. A prágai ítéletek ellen 184 magyar értelmiségi az Elnöki Tanácshoz, 120 személy pedig Kádár Jánoshoz juttatott el tiltakozó levelet. Idézünk a levél szövegéből: „Mindannyiunkat mélyeséges aggodalommal tölt el, ha embereket meggyőződésük, véleményük kinyilvánításáért börtönöznek be, történjék ez a világ bármely részén. Az emberi jogok és a demokrácia védelmében szükségesnek véljük, hogy Ön, tekintélyét latba vetve, lépjen fel az első fokozat elítéltek felmentése és szabadonbocsátása érdekében.”

Az aláírók között volt: Csoóri Sándor, Eörsi István, Fábri Péter, Kálnoky László, Képes Géza, Konrád György, Nádas Péter, Palotay Boris és Sánta Ferenc író, Bacsó Béla esztéta, Ferenczy György zongoraművész, Lányi András filmrendező, Sulyok Mária színművésznő, Rajk Júlia nyugdíjas, Rajk László építész, Hegedüs András volt miniszterelnök, valamint három lelkész: Czövek Olivér, Iványi Gábor és Németh Géza. Külön levelet juttatott el az ügyben Kádárhoz Makl Károly filmrendező és nyolc társa.

Ugyanakkor Bencze György és Kis János filozófus, valamint Kenedi János kritikus nyílt levélben fordult a csehszlovákiai „Charta 77” nevű mozgalom tagjaihoz. Idézünk a levélből: „Kelet-európaiak vagyunk, nem lehetünk közömbösek ha bárhol Kelet-Európában üldözik azokat, akik az emberi- és állampolgári jogokért küzdenek. Magyarok vagyunk. Egy olyan állam polgárai, amelynek hadserege részt vett Csehszlovákia megszállásában. Külön felelősséget érzünk mindazért, ami ebben az országban 1968 óta történik. És egy olyan nemzetek tagjai vagyunk, mely a magyar 56 leckéit is csak a csehszlovák 68 példáján tanulhatta meg. Minket 1968 érlelt politikailag felelősekké. És így a Ti ügyetek számunkra személyes ügy is. A csehszlovák kísérlet erőszakos felszámolásából, mint a környező országokban annyian, mi is azt a következtetést vontuk le, hogy Kelet-Európában csak a térség népeinek összefogásából születhetik demokrácia. Mi magyarok egyébként sem zárkozhatunk be országhatáraink közé. A szomszédos országok közül egyedül Csehszlovákiában 600 ezer magyar él és a csehszlovákiai magyar kisebbséget 1968 óta fokozatosan megfosztják attól a kevés engedménytől is, amelyben a 60-as években még része volt. Volt miből megértenünk: A magyarságnak közvetlen érdeke, hogy a szomszédos országokban demokrácia legyen.” A nyílt levél Budapesten kelt, 1979 október 26-án.

Illyés Gyula a nemzetiségi kérdésről

A fiatal írók legutóbbi találkozásán Illyés felszólalásában gyakran kitért a nemzetiségi kérdésre, amely szerinte korunk legégetőbb problémája, meghökkenítő tünetekkel. A magyar sorskérdések közül Illyés Gyula kiemelte a határon túli magyar anyanyelvűek kérdését, mely már világproblémává alakult. Szerinte a jelenlegi „beolvasztási, népelnyomási, népnyelvpusztítási áramlatnak” a magyar nyelv súlyos áldozata lehet. Beszélt arról, hogy a nemzeti kisebbségi kérdéssel századunkban már két világháború

robbant ki és semmi biztosíték, hogy nem ismétlődhet meg harmadszor, századszor. „A biztosíték ugyanis az lett volna, ha közben az efféle nemzeti kisebbségi kérdés valami enyhülést kap. Nem kapott, sőt fokozatos fojtást kapott, oly fokú tömítést, hogy az aggódni tudó ember rettegve néz az elé, hol pattan ki olyan szikra, mitől ismét lángtenger lesz a világ. S ha lesz, aki megéri ezt az új képtelenséget, azt fogja mondani: ez előre látható volt. Tehát előre is, eleve is, felelősség, hogy jól ábrázoljuk, ami fenyeget.”

A találkozón felmerült a kérdés, miért nem válaszolt személyesen Illyés a román írószövetség elnökének arra a durva támadására, amely a magyar kisebbséget védő újságcikkének bukaresti visszhangja volt. Illyés Gyula szerint a román író nagy hibát követett el, végzetesen elvetette a sulykot, amikor lefasisztázta, hazugnak s rágalmazónak nevezte. A vádat magyar részről az Akadémia színtjéről utasították vissza. A hivatalos állásfoglalásról Illyés így nyilatkozott: „Magam is megilletődve olvastam a becsületes kimosdatására készült sorokat. Noha olvashattam ezúttal azt is, hogy fasiszta ugyan nem, de nézeteimben hivatalos tudósaink szerint bizony impulzív vagyok, s hogy vitájuk velem nekik is van. A nyilván tárgyilagossággal szánt kifejezés nem volt szerencsés húzás. Olyan értelmezést és visszhangot kapott nemzetközien is, hogy íme, akivel honfitársai is vitáznak, az méltán marasztalható el nem honfitársai részéről is. Az ember ilyenkor már leteszi a fegyvert, és tehetetlenül áll, bízva abban, hogy ez a fajta logika valahol egyszer csak meg fog akadni... Ne akadjanak meg azon, ha olyan kitűnő művészekre, akiknek az erkölcsi, esztétikai értéke kétségtelen előtetek, köznapiságokat, netán rágalmakat szórnak. Elég idős vagyok ahhoz, hogy az ilyen viharokat messzibbre tekintve nézzem.” Hivatkozott Fekete Gyulára, aki jó példa arra, hogy mit kap az író, ha a „magyar sorskérdések mélye fölé megy”. Legutóbb Fekete arról írt, hogy a születésszabályozás milyen veszélyekkel fenyegeti a magyarságot. „Megkapta ezúttal is könnyedén, félkézből a választ. Kínában és Indiában milyen gazdasági baj a túlszaporodás. Ha ilyen logikával működik egy létéért küzdő nép szellemi élete... végülis csak azt mondom: a művek legyenek a gondolatok, és hagyjátok ezeket a mégoly arcpirító nyilatkozásokat. Csak szemeteket védjétek.”

Befejezésül a következő szavakkal fordult Illyés Gyula a fiatal írókhoz: „A ti első leckétek az, hogy emelt fő és mosoly. Sőt, kellő humor. Rögtön fölényre, jókedvre hangoló, még ha ez a humor akasztófa-humor is. A nemzet műhelyébe léptek és Isten éltesse a tisztas ipart!”

Budapesti beszélgetés az emigráns irodalomról

Az emigráns szellemi élet megnyerése, vagy semlegesítése volt a célja annak a hazai kerekasztal-beszélgetésnek, amely az írók hiúságát célbavéve mérleget készített a nyugati magyar irodalomról. A beszélgetés során egyetlen őszinte vélemény hangzott el, mégpedig a hatvanas évek végén Párizsból hazatért Parancs János költő szájából. Parancs a következőkben foglalta össze a nyugati magyar írók helyzeti előnyeit: könnyebben utazhatnak, tájékozódhatnak,

Felvidéki magyarok emlékirata Huszákhöz

A nemzeti kisebbségek nyomasztó súlyát viselő szlovákiai magyarság életében — végre — olyan fejlemény történt, amelyet még Huszák Csehszlovákija sem söpörhet le nyomtalanul az asztalról. A Csehszlovákiai Magyar Nemzetiség Jogvédő Bizottság nevű testület emlékiratban fordult — névszerint — a párt — és államvezetőség prágai és pozsonyi tagjaihoz. Noha ez már a harmadik ilyen beadvány, ezúttal az akció — hála a párizsi Irodalmi Újságnak — nemzetközi publicitást is kapott. Nem utolsósorban azért, mert a Bizottság a csehszlovák alkotmánnyal és a Helsinkiben aláírottakkal ellenkező politika okozta sérelmek orvoslására a Charta 77 tagjainak közreműködését kérte. A lépésre — a prágai Charta 77 szövegéhez intézett levél szerint — azért volt szükség, mert megbizonyosodtak afelől, hogy „a szlovák vezető személyiségek nem mondtak le álmukról, a magyar nemzetiség beolvasztásáról: főleg a politikai és lelki elnyomás eszközeivel igyekeznek érvénytelenné tenni azokat a minimális jogokat is, amelyeket az alkotmány a magyar kisebbségnek biztosít”.

A címzetteknek szlovák nyelven megküldött emlékirat rámutat, hogy noha tíz évvel ezelőtt érvénybe lépett a Csehszlovák Szocialista Köztársaság módosított alkotmánya, az abban lefektetett elvek végrehajtási jogszabályait azóta sem teremtték meg. Mi több: ezek az elvek fokozatosan degradálódtak. A minden éltől tartózkodó, kizárólag a tárgyi tényekre szorítkozó beadvány felsorolja a felvidéki magyarság legégetőbb sérelmeit. Ezek 1979 Európájában megdöbbenőleg hatnak. Vegyük a közoktatást. A tíz év alatt nemcsak hogy nem emelkedett, hanem fokozatosan csökkent a magyar tannyelvű iskolák, ezeken belül is az osztályok, valamint a tanulók (az alapiskolákban 31 százalékkal!) száma. A meglévő iskolákban is megkísérlik a tannyelvet szlovákra változtatni. A fiataliságnak nincs lehetősége magyar nyelvű szakképzésre. A Nyitrai Pedagógiai Fakultás magyar részlegét gyakorlatilag felszámolták, ami megszüntette a magyar pedagógusképzést. Az egyetemekre és főiskolákra jóval számuk alatti arányban vesznek fel magyar diákokat, ugyanakkor szűkítik a lehetőséget, hogy fiatalok Magyarországon szerezhessenek végzettséget. A kulturális élet területén: a magyar nemzetiségű polgárok kulturális igényeinek kielégítését a műkedvelő mozgalom és a szépirodalom területére korlátozzák, szándékosan bénítják a magyar könyvkultúra fejlődését, csökkentik

tanulhatnak nyelveket, kívülről láthatják a hazai irodalmi életet, nem kell törődniük az otthoni csoportérdekekkel és mivel írásaikért pénzt nem kapnak, rá vannak kényszerítve, hogy csak a legfontosabbakat írják meg, mentesek a locsogásoktól. Félnek a nyelvi elsivárosodástól, tudatosan művelik a nyelvet, így gyakran gazdagabb a stílusuk, mint az otthoniaké. Végül arról sem feledkezett meg Parancs, hogy „odakint ők szabadban írhatnak néhány dologról, mint mi idehaza.” Szabolcsi Miklós irodalomkritikus, a nyugati szerzők hazai publikálásának lehetőségét mérlegelve megállapította: meg kell vizsgálni, hogy a külföldi magyar irodalom termése „hogyan illeszkedik a magyar irodalom viszonylat- és értékrendszerébe.” (Szegény magyar nyelv!)

a Magyarországról bevitt könyvek számát, azok árát pedig felemelik. Romániai, jugoszláviai és másutt megjelenő magyar könyvek nem kerülnek piacra, sőt a vám ilyeneknek magánúton való bevitelét is akadályozza. Meggátolják a magyar hivatásos színjátszás fejlődését. Ami a csehszlovák gazdaságpolitikát illeti: az iparosítást a kormányzat a magyarság beolvasztására igyekszik felhasználni.

Az emlékirat felsorolja a legsürgősebb teendőket. A felvidéki magyarság állapotát ékesszólóan érzékelteti az emlékirat e részének két kiragadott pontja. „Ne tekintsek államellenes tevékenységnek, ha a képviselői testületek magyar nemzetiségű tagjai interpellálnak a nemzetiségi lakosság érdekében” — hangzik az egyik. Majd a másik: „Uralkodjék az országban az általános tolerancia és nemzeti türelmesség légköre, és ne okozzon félelmet a nemzetiségi lakosság számára anyanyelvének pusztá használata, illetve nemzetiségének bevallása”.

Skultéty Csaba

Faludi ünnepek

Faludi Ferenc születésének 275. és halálának 200. évfordulója alkalmából ünneppsorozat kezdődött szept. 12-én Szombathelyen a Magyar Tudományos Akadémia és a Burgenlandi Tartományi Kormány valamint a budapesti Osztrák Kultúrintézet és Vas megye közös rendezésében. Szombathelyen a püspöki levéltárban megtekintették Faludi Ferenc ottlévő irodalmi hagyatékát. Szept. 13. és 14-én Kőszegen folytatódott a közös ünnep, ahol a volt jezsuita és bencés rendház falán új emléktáblát lepleztek le Faludi Ferencnek, aki Kőszegen járt gimnáziumba és itt volt később igazgató és házfőnök. Szeptemberben 15-én Németújváron folytatódott az ünnepek. A Faludi szülőházán volt emléktáblát megkoszorúzták. A Vármúzeum, ahol a várúr, Batthyány herceg, kalauzolta és látta vendégül az ünnepi küldöttséget, majd a híres ferences könyvtár megtekintése után, az új Németújvári kultúrházban méltatták német és magyar nyelven Németújvár nagy fiának életét. Az ünneppsorozat fénypontja szept. 18-án a Rohonci templomban, amelynek kriptájában Faludit névtelen sírba tették, ünnepi nagymise volt, amelyet Dr. László István Burgenlandi püspök, Pataki Kornél győri megyéspüspökkel koncelebrált, Rohonc volt kegyurai, gróf Batthyány Iván a feleségével, a magyar és osztrák küldöttség, a város képviselője, az iskolák és a hívők jelenlétében.

Nagymise után a városháza előtt benyújtott ünnepi keretében leplezték le a Magyar Tudományos Akadémia és a Burgenlandi Tartományi Kormány német és magyar nyelvű márvány emléktábláját. Ezt az ünnepet közös ebéd követte, este pedig a Felsőőr-i templomban Gergely Ferenc orgonaversenye Burgenlandi szerzők műveiből és Faludi Ferenc „Keresztények sírjaitok” kezdetű énekének felejthetetlen improvizációja volt a fénypont. Befejeződött a nap a magyar színészek és szaktudósok irodalmi estjével, amit az osztrák és a magyar rádió is közvetített. A magyar tudományos világot Tolnai Gábor, Klaniczai Tibor, Szathmári Károly, Szabolcsi Miklós, Szörényi László egyetemi tanárok Budapestről, egy fiatal Pázmány-kutató Kelemen professzor Debrecenből, és még sokan mások képviselték.

Az élet könyvéből

Ausztria

Kufstein: Korty Zsófia ünnepélyes keretek között 1979 szept. 30-án belepült a **Római Katolikus Egyházba**. Felvétel után a bérmlás szentségében részesült. — Okt. 27-én **kettős házasságkötést** ünnepelt a család: **Korty Zsófia Renninger Guniberttel, Korty Katalin Stotter Helmuttal** esküdött örök hűséget. — Melegen gratulálunk a két fiatal párnak és családjának!

Linz: Keresztelés: Szept. 5-én a **Szt. Antal plébánia templomban** a keresztség szentségében részesült **Papp Attila József, P. Fábán és Matkovic Marga** kislánya. — A Jézus Isten vezérleje egész életén át!

Pajor Éva okt. 18-án Thalhamban **első szentáldozáshoz** járult.

Toldy Kont István és Szöllösi Edit Julianna okt. 26-án Bad Kreuzenben **házasságot** kötöttek. — Ugyanott és ugyanazon a napon **Toldy Norberta, Melinda és Johanna** a **szentkeresztségben** újjászülettek. — Az Úr szent nevében egyesült családunk!

MAGYAR LELKIGYAKORLAT lesz a svájci hegyek között, a Luzern—Brünig-i vasútvonalon fekvő **Lungern-i Josefshaim**-ben, 1980 február 22. péntek estétől február 24. vasárnap délutánig. A lelkigyakorlatot **P. Dér János S. J.** tartja. Téma: „*Bemegyek szent templomdba*”. Költség: személyenként SFr. 80.— (teljes ellátás), házaspároknak két személyre SFr. 150.—.

Jelentkezés: **Huba Judit**, Neptunstr. 10, 8032 Zürich, Tel. 01/32 55 54, este 8 óra után.

Jelentkezési határidő: 1980 január 5. (Későbbi jelentkezést csak akkor tudunk figyelembe venni, ha még van üres szoba.)

Bogyay Tamás: Szent István király

„STEPHANUS REX“

könyve németül és magyarul kapható az **Életünk Szerekesztőségénél**.

Ára 26.— DM + Porto

KATOLIKUS KÖNYVEK

	DM
BIBLIA (Ó és Újszövetség), 1471 oldal, biblia papíron kép mellékletekkel	56.—
II. Vatikáni zsinat tanítása v. kötés, 600 oldal	30.—
Ijjas A.: Jézus története 2 kötet, 800 oldal	30.—
Ijjas A.: Szentek élete 2 kötet, 1000 oldal	32.—
Hozsanna teljes kottás énekes könyv 550 oldal, v. kötés	8.—
Puskely M.: Akik hittek a szeretetben (Avilai Teréz és a szeretet tanui élete) v. kötés, 600 oldal	25.—
Bangha B. S.J.: Jézus istenségének bizonyítékai	7.—
Prohászka O.: A diadalmos világnézet, kötve, 280 oldal	24.—
Mécs László: Aranvgypajú. Válogatott versek 400 oldal, képmellék.	25.—
Mécs László: Vissza a csendbe. Utolsó verseinek gyűjteménye v. kötés	24.—
Sík Sándor: Összegyűjtött versek v. kötés, 900 oldal	30.—
Erdélyi Zs.: Heqyet hágék... archaikus népi imádságok v. köt., 700 o.	15.—
Rózsafűzér könyvecske	1.20
Széchenyi I.: NAPLÓ 1530 old. v. kötés	35.—

Megrendelhető:

JULIUS DOBROWOLSKI

Salzburger Str. 18. D 8225 Traunreut

Telefon: 08669 / 52 63

— ♦ —

SZOLID HÖLGY ismeretségét keresi 37 éves, 180 cm magas, Bajorországban élő egyedülálló férfi, házasság céljából. — Válaszokat „*Ketten együtt*” jeligére a kidóba kérek.

— ♦ —

FOGTECHNIKUS több évi gyakorlattal állást keres Ausztriában. Beszél magyarul, csehül és lengyelül. „*Lelkiismeretes munka*” jeligére kérek választ a kiadóba.

ládra kérjük az Ő oltalmát és bőséges áldását!

Halálozás: Dubniczky Katalin 1979 szeptember 14-én, 75. életévében elhunyt; 18-án temették a St. Martin-i temetőben. Mélyen vallásos, áldozatos lélek volt, aki beteg férjét éveken át odaadóan ápolta. A magyar és osztrák hívek szép számmal vettek részt temetésén. — Halála után pontosan három hétre, okt. 5-én követte férje, a 76 éves **Dubniczky József**, temetése 9-én, ugyancsak a St. Martin-i temetőben volt. Őt is nagyrabecsülte sok magyar és osztrák hívő, akik temetésén résztvettek.

W i e n : Keresztelés. A keresztség szentségében részesült: **Biró Ágnes, B. Zsigmond és Mille Ágnes** kislánya 1979 szeptember 30-án.

Halálozás. Az Örök Hazába költöztek: **Denk Gusztávné**, szül. Morlin Alice, 84 éves korban, 1979 jún. 12-én. — **Kühmayerné** szül. Szabó Irma 76 éves korban Bécsben, a betegek szentségével megerősítve. — Az Úr adjon nekik örök boldogságot! — **Főtisztelendő Bozi Ferenc**, piarista tanár

hosszabb betegeskedés után 1979 május 26-án Bécsben elhunyt. Nemcsak tanította a magyar történelmet és irodalmat, szívében is mindenestül magyar volt. Utóljára Magyaróvárról volt a piarista gimnázium igazgatója. Nyugatra menekülve nemskára Bécsbe került, ahol éveken át vezette a Piaristengasse-i diákkollégiumot s mint ilyen sok segítséget nyújtott a tanulmányaikat nehéz körülmények között végző menekült magyar diákoknak. Többször tartott nívós irodalmi előadást a Szent István Otthonban. Itt is, valamint kollégái körében élvezettel hallgatták humorától és zamatos dunántúli magarságtól ékes beszédét. Végrendelete értelmében Magyaróváron temették magyar földbe. Az engedélyt szentmisét július 29-én mondották érte a Singesstrasse-i magyar templomban. R. I. P.

Práger Hugóné szül. Pintér Vilma, Kismartonban 1979 szept. 5-én elhunyt; Sopronban temették szept. 14-én. A Szent István Egyletnek alelnöknője volt és évtizedeken át ügybuzgó tagja. — **Mittheisz Teréz** Bécsben, Haus der Barmherzigkeit, 1979 okt. 1-én halt meg. A misszióknak nagy támogatója, az imádságos lélek mintaképe volt.

BELGIUM

B r ü s s z e l : Keresztelés. Az Isten kiválasztottjai és az Egyház tagjai lettek: **Bodor - Szombat Erzsébet**, Magdolna, október 16-án és **Fazekas Aurélie**, Aranka, Veronika, okt. 27-én. — Isten áldása kísérje őket életük során!

Halálozás. Szabó Zoltán (Antwerpen) augusztusban eltávozott. — R. I. P.

L i e g e : Keresztelés. Cops Jan Mathijs, C. Luc és Mezey Nelly fia Heusden-Zolder-ban. — **Damen Heidi, D. Paul** és ifj. **Angyal Rozália** leánya Leopoldsburgban. — Gratulálunk; növekedjenek erőben, egészségben!

MAGYAR HENTESÁRÚT

gyártunk immár 10 éve Stuttgartól 40 km-re, Welzheim-ben. Győződjék meg kiváló minőségű, magunk által készített Wurst-Spezialitátekről. Rendeljen az alábbiakból:

1 kg Balkán füstölt májas	12.—
1 kg Balkán véres májas füstölt	10.—
1 kg Rizsás hurka, sütnivaló	10.—
1 kg Véres hurka, sütnivaló	10.—
1 kg Disznósajt, gyomorban, füstölt	12.—
1 kg Friss kolbász, sütnivaló	14.—
1 kg Kolbász (gyulai recept után)	16.—
1 kg Papr. szalámi (csabai recept után)	18.—
1 kg Füstölt sonka (hátsó)	18.—
1 kg Fokhagymás, papr. tokaszalonna	12.—
1 kg Oldal-szalonna, füstölt	12.—
1 kg Fokhagymás pariser	16.—

Minden árút légmentes csomagolásban utánvétellel szállítunk.

Éttermek és vendéglők részére kívánságra külön árjegyzéket küldünk! Vízszeladékat keresünk 10 % provízió fizetés ellenében.

FLEISCHWARENFABRIK - VIKTOR PÁL
Lerchenstr. 29 — 7063 Welzheim
Telefon 07182 / 67 36 este 19 óra után 81 81

Házasság. Kovács Klára és Angelo Porrovecchio Verviers-ben. — Sok boldogságot!

Elhunytak az Úrban: **Tóth Istvánné Van Assche Cecil**, 59 éves korban Zwartbergben. Nyugodjék békében!

Franciaország

P á r i s : A Magyar Misszió december 9-én ünnepli szeretett **Margit Nővér**nek szerzetesi fogadalmá **50-éves évfordulóját. (Aranylakodalmát).** A Misszió vezetője így ír róla: „*Igazán megérdemli, hogy minél többen személyesen is kifejezzék hálájukat és ragaszkodásukat*”. Az Aranylakodalmas Nővérnek mi is szívből gratulálunk!

Hollandia

V a a l s : Keresztelés: **Dobos Péter, D. József és Vér Rozália** kislánya, okt. 21-én.

R o t t e r d a m : Szentáldozás. Okt. 14-én járult első szentáldozáshoz **Takács István, T. Győző és Tcherepanov Tatjana** kislánya. — Isten áldása legyen rajtuk!

Halálozás: Tomcsányi Tamás, 46 éves, aug. 29. Rotterdam; **Mészáros Imre**, 58 éves, okt. 12., Dordrecht; — **W. G. Zweckhorst, Hübner Jolán** férje, 77 éves, okt. 13. Heerlen. — Nyugodjanak az Úr békéjében!

Svájc

B e r n : **Demény Lajos és Dvoracsek Etel** ez év októberében ülték meg **aranylakodalmukat.** Az évfordulót gyermekeikkel és unokáikkal együtt magyar szentmise keretében ünnepelték meg. — A szép jubileumhoz melegen gratulálunk!

L a u s a n n e : Keresztelés. **Nemes Philippe Nándor, N. Zoltán és Erzsébet** 2. gyermeke, 1979 nov. 25-én a vasárnapi szentmise keretében a keresztség szentségében Isten gyermeke és az Anyaszentegyház tagja lett.

Zürichi Magyar Plébánia

Születések: Oprea Christian, Härkingen; Vetró Daniela, Forch; Kozák M'riam, Jennifer, Neuhauesen; Rákóczi Attila, Ferenc.

Házasságok: Szalay Ferenc és Müller Ruth, Zürich; Vögeli Brunn és Konkolyi Erika, Zürich; Orosz Gábor és Antos Terézia, Zürich; Domokos Ferenc és Hauk Györgvi, Volketswil; Csákány Tamás és Jack Eleonora, Zürich.

Halálozás. Juhász Róbert, 48 éves, Zürich; **Lontai Gusztáv**, 71 éves, Zürich; **Halász Attila**, 49 éves, Zürich; **Bene-Csománv Izabella**, 59 éves, Winterthur; **Szücs Mihály**, 58 éves, Zürich; **Kornits Ágoston**, 63 éves, Uster.

Örömmel közöljük, hogy a **Zürichi magyarok** egyhangúan **egy Zürichi Magyar Házon török a fejüket.** A ház körül szervezhetnek végre a magyar fiatalok is, pro és contra előadóval, vitástekeket szerveznek, téli síkirándulásokat terveznek...

Végül, egy nyugdíjas klub felállítását is tervbevétték. — A Zürichi Magyar Házal kapcsolatban készséggel ad felvilágosítást **Dr. Csihák György**, Tel.: 01 / 66 16 32

KÉRJUK OLVASÓINKAT, HOGY ELŐFIZETÉSUKET RENDEZZÉK!

A NUMISMATICA HUNGARICA KÖZÉRDEKŰ HIRDETÉSE

A NUMISMATICA HUNGARICA egyike azon magyar emigrációs tevékenységeknek, amelyekkel a magyar ügy nemzetközi fórumot nyerhet magának. Politikai-történelmi érmeink gondolatokat hordoznak, amelyek a jövő zálogai. Jogos érdekeink képviselője, vonzó művészi formában csak akkor érhető el, ha Te, En, Ön, azaz mindannyiunk ügyévé lesz. A NUMISMATICA HUNGARICA nem nyereszkedő vállalkozás, anyagi terhe néhány kevesek vállain nyugszik, s e kevesek ereje elégtelen a további, pl. erdélyi érmék kibocsátásához. A jövő csak azoké, akik a jelenben tesznek. Patriotizmus nincs áldozat nélkül s erre az áldozatra kéri Önt is a NUMISMATICA HUNGARICA.

Az érmék technikai adatai: átmérőjük 38 mm, súlyuk kb. 24 gr., bronzból patinával borított, a DM 25.—; 22 karátos színezüstből védjegyzve, PP-minőségű (polirozva) a DM 75.— MWSt. nélkül. Aranyból jelenleg nincsen kivitelezési lehetőségünk. Megrendelhető: NUMISMATICA HUNGARICA, Postfach 73-0302, D-6000 Frankfurt/M-73, West Germany.

III. Sorozat előoldal

IV. Sorozat előoldal

VI. Sorozat előoldal

Figyelem! Újdonság!

Szamosi József

MÁRIACELLI EMLÉKÖNYV

Képes magyar kalauz

Az izlées kiállítású könyvecske a híres Mária-kegyhely történetét, bazilikáját és a kincstár nevezetességeit mutatja be, mindenütt kiemelve Máriacell magyar kapcsolatát.

A könyvet 14 fekete-fehér-, és 32 színes kép díszíti.

Megrendelhető az „Életünk” szerkesztőségében. Ára 12.— DM, vagy 6.— \$ és postaköltség.

MAGYAR BÁL MÜNCHENBEN

a Pannonia Klub szervezésében 1980 január minden szombatján a Klub dísztermében (Dachauer Str. 23/I) kerül megrendezésre. A tánczenét Cserfalvi J. zenekara adja. Magyaros ételek és italok. — Felvilágosítás, helyfoglalás és az elsőbálosok jelentkezése: P. K., Dachauer Str. 23/I, 8000 München 2, Telefon 59 73 54.

1979 október 23-án megjelent a

KÜLHONI SZÖVEGTÁR

Szerkeszti **Bikich Gábor**

Tartalma: **Bibó István** ievélbe foglalt tízéves munkaterve, valamint a levél egyik címzettjének és közreadójának, **Szabó Zoltánnak** **Bibó Istvánról** szóló visszaemlékezései. **Büky Barna** tanulmánya a KGST első három évtizedéről és Magyarország gazdasági kiszolgáltatottságáról. Egy XVI. századi francia diplomata eddig ismeretlen erdélyi és magyarországi útjegyzeiteinek számbavétele (**Prágay Dezső**), továbbá gazdag válogatás **Csokits János** és **Bikich Gábor** 1964 és 1979 között írt, kiadatlan verseiből. — Az évkönyv ára (postaköltséggel) Északamerikában 7,50 dollár, Északamerikán kívül 10,— dollár. Megrendelhető a kiadónál: **L. Koncz**, 25 Gibbs St., Brookline, MA 02146, USA.

A Mindszenty Alapítvány kiadása:

N A P I J E G Y Z E T E K

Mindszenty bíborosnak a budapesti Amerikai Követségen (1956–1971) készült naplószerű feljegyzésel.

A könyvhöz **Batthyány Iván**, a Mindszenty Alapítvány elnöke írt bevezetőt, a bíboros követségi életéről **M. J. Hillebrand**, amerikai nagykövet ad számot. A magyarító fejezeteket **Csonka Emil** készítette.

A 480 oldalas könyv ára 32.— DM vagy 14 USA \$ és portó. Megrendelhető az „Életünk” útján.

SPORT

Megtörtént a nagy érdeklődéssel várt sorsolás az 1982-es futball világbajnokságra. Nem könnyű, de megoldható a feladat, hogy a magyar csapat eljusson Spanyolországba a döntő küzdelmekre. A negyedik csoportba Anglia, Magyarország, Svájc, Románia és Norvégia csapatai kerültek. Az első és második helyezett kerül a döntőbe. Reméljük, tanultak a magyar futballisták az Európa-bajnokság kudarcából, ahol alulmaradtak Görögországgal szemben. Már hiába volt a 3:1-es győzelem a finnek ellen, elkés-tek, s nem jutottak el Olaszországba a döntőkre. Gyenge vigasz, hogy csoportunk favoritja, a szovjet csapat is ott-hon maradt.

Egy biztos, a mai magyar futball nagyon kiegyensúlyozatlan és megbízhatatlan. Példa rá, az eddig vezető Fradi csapata, melyben 6-7 válogatott játszik, és pár hete még 7:1-re „dorgáta” meg a hatszoros bajnok Újpestet, most ez a Fradi 1:0-ra kikapott az ujonc Volántól, amelyik az utolsó helyen tanyázott, a következő héten meg az utolsó előtti Zalaegerszegtől.

Sajnos, bevált a jóslatom az Európa csapatok kupa küzdelmeiről is négy magyar csapat közül három kiesett. Hiába győzött 3:2-re Pesten az Újpest, Prágában 2:0-ra kikapott. Az ETO (Győr) ugyan 2:1-re legyőzte a torinói Juventust, de előzőleg ő is 2:0-ra kapott ki. A Fradinak is kevés volt a 2:0-ás győzelem Pesten a bulgár Lokomotiv ellen, ott 3:0-ra kapott ki és ő is kiesett. Egyedül a Diósgyőr mentette meg a „becsületet”. Előbb kiverte a bécsi Rapidot, a következő menetben pedig a skót Dundee United csapatát is 3:1, illetve 1:0-ás megérdemelt győzelemmel. Következő ellenfele a Kaiserslautern lesz.

„Hát ezt is megértük! A népstadionban az Egyesült Államok labdarúgó csapata 2:0-ra legyőzte Magyarország válogatottját” — kezdi kommentárját a budapesti Rádió sporttudósítója, majd keserűen megállapítja, hogy mint a TV közvetítés is illusztrálta: „az amúgy is mélyponton lévő magyar labdarúgás ezen az estén a l u l m u l t a ö n m a g á t”. Mint ismeretes, az USA csapata európai körútján szerény képességű másodosztályú csapatokkal mérkőzött és maradt alul. Ám nem így Pesten! Jel-lemző, hogy a magyarok a nekik ítelt 11-est is elpackázták! A mérkőzés végén a Népstadion közönsége — nem minden humor nélkül — a „Szép volt fiúk” kezdetű kórossal búcsúztatta a pályáról levonuló „focista gyászmagyarokat”.

Ezek után már nem volt meglepetés, hogy a magyar olimpiai csapat is kikapott a lengyelektől 1:0-ra és egyre messzebb távolodnak Moszkvától.

A Fradinál is nagy bajok vannak, s a közönség a játékosokban keresi a bűnbakot. Most a volt kedvenceket: Nyilasit és Ebedlit vette „kereszt-tűz” alá és odáig ment „mosdatlan szájával”, ocsmány bekiabálásával, hogy Nyilasi Tibor, az egyik legnagyobb futball tehetség, alig 24 éves, bejelentette: abbahagyja a focit. „Nem vagyok hajlandó a sok pocskondérozást, trágár bekiabálást eltűrni; van tanult szakmám, meg fogok élni.” Hiába volt minden próbálkozás jobb belátásra bírni, szegre akasztotta a foci cipőt. Ebedli meg elhagyja a Fradit. Szomorú kép.

Megint a sakkozók viték ki az elismerést. A világbajnoki jelöltek versenyében nemcsak a megszokott Portis

EURÓPAI MAGYAROK SZENTFÖLDI ZARÁNDOKLATA

1980 május 6 (kedd) — május 17 szombat). Zürich-Jeruzsálem-Zürich. Tizenkét nap! **Részvételi díj:** 1825 svfr. + kb. 45 svfr. (borraválók)

Jelentkezési idő: 1980 március 29-ig. Részletes Tájékoztató: Jelentkezéskor. **Jelentkezés:** Zürichi Magyar Rk. Plébánia. Postfach 3242. CH-8023 Zürich. Tel.: 01 - 33-41-78.

Vagy: Baseli magyar rk. Missió. Schneidergasse 27. — Ch - 4051 Basel. Tel.: 061 - 25-68-70.

Kellemes szórakozás, vidám hangulat!

A „Hagyományos Magyar Diákbált” 1980 február 3-án, vasárnap

19.30-órától kezdettel, az eddigi nagyszerű keretek között a Hotel Bayerischer Hof, (8 München 2. Promenadeplatz 2) dísztermében tartjuk. A bált az elsőbálozó lányok nyitják meg.

Jelentkezéskor: január 7-től naponta 17 órától 20 óráig a (089) 62 23 982 telefonon kérjük.

A tánczenét ismét két közismert zenekar szolgáltatja.

A bevétel egy részét karitatív célra szánjuk!

Kérjük barátainkat, hogy rendezvényünk dátumát már most jegyezzék elő a naptárba!

HAZAI HENTESÁRU

	DM
1 kg paprikás kolbász grillsütésre vákuumsomagolásban	16.—
1 kg paprikás szárazkolbász	15.—
1 kg paprikás friss füstölt kolbász	13.—
1 kg rizses véreshurka	9.90
1 kg májashurka	9.90
1 kg vastag húsos szalonna	12.—
1 kg paprikás tokaszalonna	8.80
1 kg disznósajt	12.—
1 kg füstölt sonka	13.—
1 kg füstölt sertésborda	8.80
1 kg füstölt csülök	8.80
1 kg friss tepertő	14.—

Utánvétellel és csak **belföldre** szállítunk, 5 kg-on felül rendeléseknél portómentesen és csupán az **expressz-díjat** számítjuk fel.

Taubel Mihály hentesmester

Peter-Rosegger-Str. 3.

D-6710 Frankenthal. Tel.: 06233/62 69 3

BÉCSI MAGYAR KÖNYVESBOLT

Libro Disco

A-1010 Wien, Domgasse 8. T.: 52-73-15
Magyar könyvek, lemezek és folyóiratok küldését a világ minden tájára vállaljuk. Kérje díjtalan katalógusunkat.

Yves de Daruvár:

A FELDARABOLT MAGYARORSZÁG
c. híres könyve magyarul, több színes és fekete fehér képpel és térképpel, kemény vászonkötésben, számtalan olyan fontos történelmi dokumentumot tartalmaz, mely a szerző másnyelvű kiadványaiban nem szerepel. Az izgalmas történelmi dokumentációt olvassuk anyanyelvünkön.

A könyvnek ára portóval együtt 40.— Sfr., vagy ezen értéknek megfelelő más valuta.

Megrendelhető közvetlen a kiadónál:

EDITION BALOGH, Pf. 19.

CH-6000, Luzern 5.

Rupp László hites törvényszéki fordító, vállalkozásokat magyarról németre és németről magyarra. D-8000 München 1. Postfach 162. Tel.: (089) 300 21 62.

Lajos lesz ott, hanem Adorján is. A nőknél első ízben lesz magyar résztvevő a világbajnoki küzdelemben: Verbőcziné személyében.

„Hetet egy csapásra”! A nemzetközi dopping ellenőrző bizottsága nemrég hozta nyilvánosságra a legutóbbi európai és balkáni atlétikai versenyek szomorú „eredményét”. Hét vasfüggöny mögötti atlétát: 2 bulgár, 3 román, 2 szovjet atlétát ítélték el 18 hónapra megnevezett dopping-használat miatt. Ezek az atléták nem vehetnek részt az olimpián sem.

„DOBERDÓ” CSERKÉSZ TÉLI TÁBOR

A Magyar Cserkészszövetség Európai Kerülete hagyományos TÉLI TÁBORÁT 1979. december 26-tól 1980. január 6-ig tartja a festői fekvésű Déltiroiban (Észak Olaszország) — Szent Jakabfalván.

A téli tábor iránt érdeklődő cserkész családok sürgősen forduljanak a Magyar Cserkészszövetség Európai Kerületéhez (D-8 München 81. Oberföhringerstr. 40. — Telefon: (089) 98-26-37) ahol bővebb felvilágosítást, (prospektust) kapnak.

A TÉLI TÁBOR PARANCSNOKSÁGA

Finomlelkű, intelligens hölgy hasonló értékű levelezőtársat keres középkorú úr személyében. Válaszokat: „Nívó” jeligére a Szerkesztőségbe.

Most jelent meg

Juhász László
MAGYAROK AZ
ÚJVILÁGBAN

című új könyve, amely az első világháború ősüinktől a századforduló kivándorlási hullámaig követi az amerikai magyar nyomokat.

Ára: 15.— DM, 100 ÖS, 7 \$.

Megrendelhető: Dr. Juhász,
8 München 80. Bülowstr. 10/1.

„TETENY” ungarische Spezialitäten

INH.: O. BAYER

Kreitmayerstr. 26. - D-8000 München 2.

Telefon: (089) 19 63 93

	DM
Debrői Hársleveľ	5.75
Badacsonyi Kéknyelű	6.20
Badacsonyi Szürkebarát	6.20
Soproni Kékfrankos	6.—
Domoszlói Muskotály	6.20
Domoszlói Tramini	6.50
Badacsonyi Tramini	6.50
Villányi Burgundi	6.20
Hajósi Cabernet	6.20
Tokaji Aszu 4 Putt.	13.—
Tokaji Aszu 3 Putt.	11.—
Kecskeméti Barack pálinka	23.50
Hasas Barack pálinka	20.50
Cseresznye pálinka	20.50
Szilva pálinka	19.50
Hubertus	17.50
Kosher szilva pálinka	26.—
Beverage Bitters (Unic) lit.	26.—
Beverage Bitters (Unic)	13.50
Szalámi (Pick)	22.—
Csabai	20.—
Gyulai	18.—
Süli debreceni	13.—
Süli kolbász	14.—
Házi kolbász	17.—
Tarhonya 1/2 kg.	2.75
Nagykocka	3.10
Lebencs	3.10
Kiskocka, cérnemetét 100 gr.	—70
1. osztályú szaloncukor kg.	15.—

Üvegárút is szállítunk!

Rómában kellemes szobát, jó ellátást nyújt a

SZENT ISTVÁN ZARÁNDOKHÁZ

Kápolna. Kert. Parkolóhely.

Cím: 00151 Roma, Via del Casaleto 481.

Tel.: 5373319 vagy 53-62-07.

Megközelíthető: a római TERMINI pályaudvartól a 27. busszal a végállomásig (csak este 21.30 óráig közlekedik). A végállomásnál átszállás a 144. buszra.

Szállás, ellátás napi 14.500 Lira.

Magyar útlevelel rendelkezőknek éjjeli szállás csak 3500 Lira.

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német (és német-magyar), Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben és peres ügyekben segít. D-4040 Neuss, Daimlerstr. 249. Tel.: 02101/54 13 17.

Unokatestvérem részére, ki nagyon jó megjelenésű, jófogalkozású korrekt aszszony, keresem 48—56-éves jóállású, megbízható, jómegjelenésű férfi ismerettségét. — Fényképes válaszokat „Car-men” jeligére a Szerkesztőségbe kérek.

— ♦ —

ELADÓ. „A magyar nemzet története”, 10 kötet; — Pallas lexikon, 18 kötet; — Az Osztrák-Magyar Monarchia, 21 kötet; — Nagy Képes Világtörténet, 12 kötet, — hiánytalan teljes sorozatok és sok egyéb könyv. — Putnik Teodor, 21220 Becej, P. F. 60, Jugoszlavija.

ÉLETUNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberföhringer-
str. 40. Telefon: (089) 98 26 37.

Felelős Kiadó:

a Magyar Kat. Főlelkészé.

Felelős szerkesztő:

Dr. Harangozó Ferenc.

*

Redaktion und Herausgeber: die
Ungarische Oberseelsorge,
8000 München 81, Oberföhringer-
str. 40. Telefon: (089) 98 26 38.
Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lel-
készek terjesztik, ők küldik szét
és ő náluk is kell előfizetni!
Tengeren túlra, vagy ahol nincs
magyar lelkész, oda a Kiadóhiva-
tal küldi az újságot.

Egyes szám ára egy évre 15 DM,
vagy ennek megfelelő valuta.

Tengeren túlra légitárral 25 DM.

Lapzárta: a hónap 18-án. — Hirde-
tések csak 15-ig fogadunk el.

Postscheckkonto: Nr. 606 50-893,
Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonder-
konto: München.

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,
Nr. 145857, Kat. Ung. Seelsorge
„Életünk”

Druck: Danubia-Druckerei,
Ferchenbachstr. 88. 8 München 50.

A LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK
A MAGYAR KÖNYV, HANGLEMEZ

Sándor Kopácsi:	DM
Die ungarische Tragödie (németül)	40.—
Méray: Nagy Imre élete és halála	42.—
Méray-Aczél: Tisztító vihar	32.—
Dr. Habsburg Otto: Jalta...	25.—
Kovács I.: Magyarország megszállása	35.—
Horthy: Emlékirataim	34.—
Nyirő: Ime az emberek; újdonság	28.—
Karinthy: Így irtok ti I—II	26.—
Kodolányi: Juliánus barát	14.—
Petőfi összes versei I—II	21.—
Gárdonyi: Sterne von Eger	18.—
Venezs: Ungarische Kochkunst	20.—
Villon balladái (Faludy fordítása)	13.—
Zilahy: A lélek kialszik	14.—
Zilahy: A fegyverek visszaneznek	18.—
Egy marék vicc a javából	13.—
Mindszenty „Emlékirataim”	42.—

A 2749 DM 21.—. A legszebb karácsonyi énekek Barabás Sári énekével SLPÖ 169598 DM 20.—. A budapesti Madrigál Kórus karácsonyi lemeze SLPÖ 16605 DM 20.—. Bilicsi Tivadar, Csákányi László kedvenc dalai, Hofi Géza lemezei darabonként 20.—. Elvtársi - úri szabó — Akácós út. Karády Katalin énekel, 1 drb. 21.—. H 523. Hamvadó cigarettavég stb. H 548. Halálos tavasz stb. H 501. Karády-Lantos—Sárdy mindhárom nagyszerű összeállításban.

MUSIC A HUNGARICA

Rümannstr. 4 — 8000 München 40

Telefon (089) 30 50 43

Magyar-német és német-magyar fordításokat olcsón és gyorsan elvégez, magyar nyelvű okiratokról hitelesített másolatokat készít és más nyelvű okiratok fordítását korrekten elintézi. W. Divy hites fordító és tolmács, D-7990 Friedrichshafen, Linderstr. 50. — Telefon: 07541/7 1 3 9 1.

Hentes és Mészáros szakembereket keresünk magyar Húsárú-üzembe. Lehet olyan személy is, aki nem rendelkezik szakmunkásbizonyítvánnyal, de gyakorlat van a húsfeldolgozásban. Nyelvismeret nem feltétel. **Ezenkívül keresünk egy hölgyet**, aki hajlandó lenne mint Wurst-eladó a Stuttgart-i Központi Markthallenban dolgozni **magas fizetésért**. Ötnapos munkahét biztosítva, lakásszerzésben segítünk. A magyar nyelven kívül német nyelvismeret fontos.

Jelentkezés írásban vagy telefonon:
Fleischwarenfabrik Viktor Pál. 7063
Weizheim, Lerchenstr. 29. — Telefon:
07182 / 6736, 7868, — 18 óra után: 81-81.